2011
ВЕРЕСЕНЬ
№9 (225)

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ВЕРНИСЬ НА ДОРОГУ СПАСІННЯ

НЕ ДОЗВОЛЬМО ЩОБ ЗЛО СЕКТАНТСТВА НАС ПЕРЕМОГЛО

ПРИРОДНЄ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї

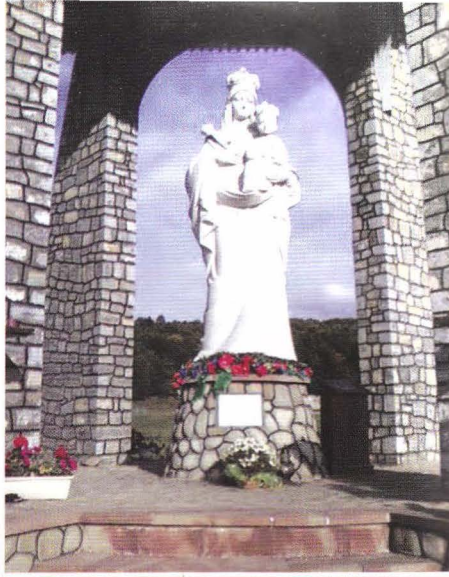

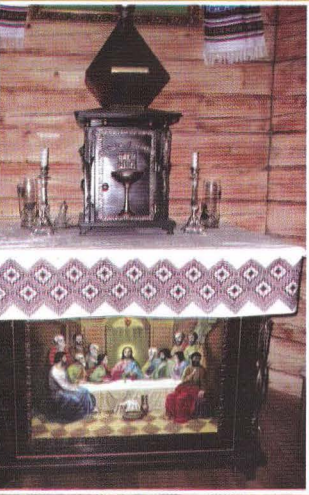

МОНАСТИР УСПЕННЯ МАТЕРІ БОЖОЇ

с. Погоня,
Тисменицький район,
Івано-Франківська
область

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ ... 6

Покровитель на жовтень:
СВ. ФРАНЦИСК З АСИЖА, 17 жовтня ... 7

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ ... 8

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
«ДАЙ ІМ, БОЖЕ, ДУХ ПРОРОКА ІЛЛІ»
ЄРЕЙСЬКІ СВЯЧЕННЯ П'ЯТЬОХ ВАСИЛІЯН У ГОШЕВІ ... 10

НОВИЙ ЄПАРХ БУЧАЦЬКИЙ – ВЛАДИКА ДМИТРО ГРИГОРАК ... 13

ВІДПУСТ СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО І ОСВЯЧЕННЯ ФІГУРИ СВ. ОНУФРІЯ У БУЧАЦЬКОМУ МОНАСТИРІ ... 13

ВІДПУСТ В УЛАШКІВЦЯХ ... 14

о. Лука БУНЯК, ЧСВВ
ПРЕСВЯТА БОГОРОДИЦЯ ТА ПРОРОК ІЛЛЯ СКЛИКАЮТЬ СВОЇХ ВІРНИХ ДІТЕЙ ДО БОРОНЯВИ ... 15

бр. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ
«ЧУДОТВОРНА БОЖА МАТИ, НАМ ДОПОМАГАЙ...» ... 16

бр. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ
ПОСВЯЧЕННЯ ІКОНОСТАСУ НА ЯСНІЙ ГОРІ ... 17

бр. Іпатій ВАЩИШИН
ПРАЗНИК У ЗВАНІВЦІ ... 18

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ
ПЕРШІ ОБІТИ У КРЕХОВІ ... 19

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ
МОЛИТОВНА ЗУСТРІЧ ПРИ КРЕХІВСЬКОМУ МОНАСТИРІ ... 20

ПОГОНСЬКА ЧУДОТВОРНА ІКОНА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У СВЯТОУСПЕНСЬКОМУ ВАСИЛЯНСЬКОМУ МОНАСТИРІ ... 20

ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ ПО-ХРИСТИЯНСЬКИ ... 22

ВЕСЕЛІ КРОСОВКИ ... 25

РОЗПОВІДЬ ПРО ПЕТРИКА ... 26

КОНКУРС «СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ПИСЬМА» ... 28

КОЛИ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НІЧ? ... 28

КРОСВОРД ... 30

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
«З БОЖОЮ ЛАСКОЮ Й ДОПОМОГОЮ НЕ ДОЗВОЛЬМО, ЩОБ ЗЛО СЕКТАНТСТВА НАС ПЕРЕМОГЛО» ... 31

Зореслава ГОРОДЕНЧУК
ПРИРОДНЄ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї ... 35

«СВЯТІСТЬ І ГІДНІСТЬ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ – ВИХІДНИЙ ПУНКТ СОЦІАЛЬНОЇ ДОКТРИНИ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ» ... 39

Віктор ЗАХАНДРЕВИЧ
МИ ОРЕНДУЄМО ПРИРОДУ В БОГА ... 41

о. Макарій Солюк, ЧСВВ
ВЕРНИСЬ НА ДОРОГУ СПАСІННЯ! ... 43

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
ПІД ЧАС ЖНИВ ... 44

о. Доротей ШИМЧИЙ, ЧСВВ
БАЛАДА ПРО КОМІСІЮ У ЦЕРКВІ ... 48

ПОДЯКИ ... 49

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «СВЯТІ ВЕРЕСНЯ» ... 50

МІСІОНАРЧИК

ЖИТИ СПОКІЙНО І ДОВІРЯТИ БОГОВІ

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Слава Ісусу Христу!

Важко оцінити, чи це тільки тенденції останнього часу, чи, може, так людство живе протягом усього свого існування: очікування якоїсь сенсації, чогось надзвичайного, незалежно, доброго, чи поганого. Зрештою, навіть політики та засоби масової інформації постійно намагаються народ чимсь уразити, здивувати – випуски новин переповнені прикладами насильства та різноманітних природних катаклізмів. Тим часом, саме по собі очікування «чогось надзвичайного» відбивається на ментальності людини, напружує її, створює відчуття незавершеності та власної неповноцінності. Врешті, воно створює враження, ніби кожна річ, кожне явище, з яким ми зустрічаємося, носить характер надзвичайності і якогось прихованого змісту. Тому й вишукують у звичайних стосунках «підводні течії», очікують осудження, приниження від колег і співрозмовників, що створює нездорову життєву ситуацію.

Після літньої спеки, періоду відпочинку, реколекцій і часу релігійних паломництв наше суспільство поволі повертається до звичного ритму життя, однак у глибині людських душ залишається непереборне очікування чогось надзвичайного. Та ми повинні пам'ятати, що надзвичайне відбувається з нами кожного дня – коли сходить сонце, росте трава, живуть живі організми, в тому числі і наш, ми можемо слухати і розмовляти, розуміти один одного і приходити на допомогу. Ці Божі чудеса постійно нас оточують, тільки вони не носять характеру сенсації.

Так само і Христос Господь – прийшов у цей світ тихо і спокійно, як мала дитина, жив у далекій провінції, а про його воскресіння довідалися тільки найближчі співпрацівники, щоб потім, протягом сотень років, поширювати правду про Боже спасіння. Вдивляючись пильно в образ Христа, ми покликані більше уваги звернути на мирне щоденне наше життя, щоб навчитися ці-

нувати наш час і всі обставини, які Бог дарує для пізнання Його самого і нашої ролі на цій землі. Христос навчає, що хто вірний у малому, той і у великому буде вірний. Кожна життєва дрібниця – погляд, добре слово, прощення, терпеливість – складаються у неповторну мозаїку, яка, власне, становить наше життя! Не новини, сенсації, політичні інтриги, катаклізми у віддалених районах земної кулі, а розмірене, послідовне і терпеливе щоденне віддання Божій волі стільки часу, скільки Господь нам виділив у своєму милосерді. Ми повинні вчитися жити спокійно і довіряти Богові і людям.

Дехто може запитати: чи ж не варто турбуватися про різноманітні події, про які нас так часто інформують засоби масової інформації: несправедливі політично вмотивовані суди, аварії на атомних електростанціях чи нові військові сутички у віддалених країнах? Христос навчає, щоб не дивувались «воєнним поголоскам», голодові, землетрусам чи чомусь подібному, «бо все це повинно статися», це частина життя нашої планети. Однак, всі ці події не повинні впливати на нас так, щоб ми почали забувати про ближніх, які нас оточують, наносити їм образи чи їх принижувати, а вже зовсім не повинні виводити нас із душевної рівноваги.

Жити на землі – це не просто віддатися течії змінних обставин та власних пристрастей, а навпаки – провести його у щоденній боротьбі, долаючи труднощі життя, здобуваючи хліб насущний для себе і для своїх ближніх, долаючи власні пристрасті і сумніви. А головним прикладом для такого життя для нас повинні стати Христос і Пресвята Богородиця.

Наслідувати Христа у щоденному житті, дивуватись Божим створінням, виконувати все те, що залежить від нас, і віддавати в руки Божі те, що самі здійснити не можемо – в цьому полягає вся мудрість нашого земного шляху. Інакше наше життя опиняється в безвиході, ми не можемо віднайти життєвої радості, всім незадоволені, постійно критикуємо, підозрюємо, караємося. Сам же Христос каже: «Коли хтось хоче йти за мною, нехай зречеться себе самого, візьме свій хрест і йде за мною. Хто хоче спасти своє життя, той його погубить; а хто своє життя погубить ради мене, той його знайде. Яка користь людині, як світ цілий здобуде, а занапастить власну душу? Що може дати людина взамін за власну душу?» (Мт. 16,24-26). ■

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Радакційна колегія:
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
Христина МИХАЛЮК

Коректура:
Віктор ПОЛЄТКО

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото на обкладинці:
Роман ДАЦЬО

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 27.08.2011 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2011

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

**О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.**

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

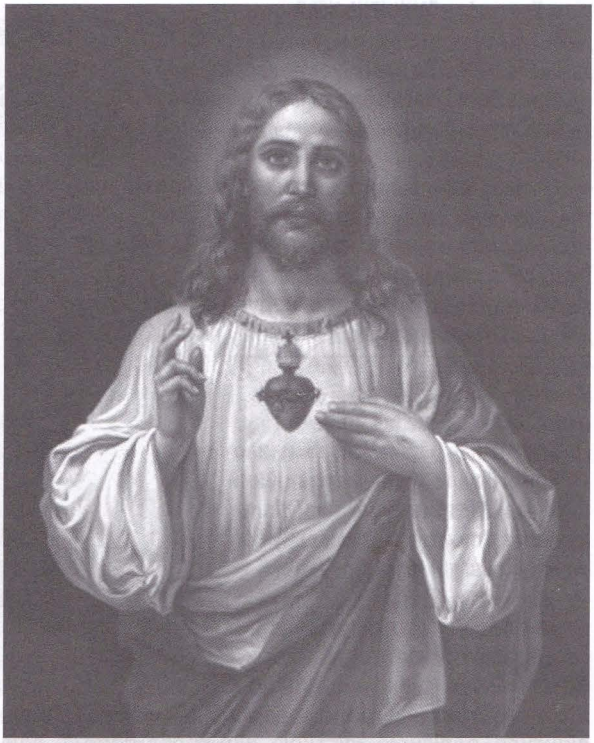

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоби вчителі вміли прищеплювати любов до істини і справжні моральні та духовні цінності.

МІСІЙНИЙ: Щоб християнські спільноти на азіатському континенті з запалом звіщали Євангеліє, радістю віри засвідчуючи його красу.

МІСЦЕВИЙ: Щоб допомога хворим і одиноким людям, які мають житло, не починалася з користолюбства, тобто наміру успадкувати матеріальні блага такої особи, але випливала з любові до неї як до дитини Божої, яка в очах Всевишнього має найбільшу цінність.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: За невиліковно хворих, щоб віра в Бога і любов братів підтримували їх у їхніх стражданнях.

Драма невиліковно хворих людей полягає в тім, що вони живуть в період «вже ні і ще ні»: і повноцінного життя немає, і Бог ще не забирає їх до себе… Залишається непевний час для переосмислення і прийняття недуги як неминучої дійсності. Найстрашніше у такому випадку є навіть не хвороба, а погляд хворої людини на свій стан, адже якими очима вона дивиться на свою хворобу, такий і буде перебіг страждання. Якщо невиліковно хворий християнин бачитиме сенс своїх терпінь, а його віра нагадуватиме йому, що після смерті ставимо лиш кому, а не крапку, як це робить світ, то насправді кінець його страждань стане початком життя в усій його повноті. А любов і дружня підтримка братів і сестер подвоїть ефект «духовного самолікування». ■

МІСІЙНИЙ: Щоб відзначення Всесвітнього дня місій посилило серед Божого народу євангелізаційний запал і підтримку місійної діяльності через молитву і матеріальну допомогу найбільш убогим Церквам.

За словами Святішого Отця Бенедикта XVI, «вселенська місія поєднує всіх, все й завжди. Євангеліє не є ексклюзивною власністю тих, хто його прийняв, воно є даром, яким треба ділитися, радісною звісткою, яку треба передавати іншим. І цей дар-зобов'язання довірений не лише декотрим, але всім хрещеним, які є «родом вибраним…народом святим, народом Божим» (1 Пт. 2,9), щоб вони могли звіщати його величні діла». Бажанням Папи є те, щоб людство побачило і було свідоме свого християнського покликання, яке не зводиться до моментів (християнство «час від часу»), і яке не є долею випадку, але щоб діяльність всіх хрещених людей стала місійною за своєю природою, щоб була способом життя. Відзначення Дня Місій має за мету стимулювати до конкретних кроків допомоги й підтримки найбільш убогим Церквам. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб жителі гірських сіл усвідомили загрозу, яку несе вирубування лісів і забруднення річок, і старалися зберігати природу – Божий дар – чистою.

Втративши за останні 40 років значну частину лісового покриву, Українські Карпати нездатні утримувати вологу. Вода швидко стікає в долини, створюючи масштабні екологічні лиха, вважають українські екологи. Вони зазначають, що сусідні з Україною Польща, Словаччина та Румунія вже усвідомили цю небезпеку й припинили промислове вирубання лісу в Татрах і Карпатах. Натомість в Україні ліс вирубується від початку 60-х років минулого століття. Екологи покладають відповідальність на структуру Держлісгоспу, який поєднує функції промислової заготівлі та збереження лісів. Вони рекомендують уряду передати ці функції різним відомствам, аби забезпечити ефективний контроль за вирубанням лісу. З точки зору богослов'я і християнської моралі, людина отримала від Бога в розумне посідання великий дар, яким є природа, а тому кожен гірський житель, який називає себе християнином, має обов'язок берегти флору як Божий дар і думати, як будуть жити його нащадки, по якій землі ходитимуть і яким повітрям дихатимуть у майбутньому. ■

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЖОВТЕНЬ

СВ. ФРАНЦИСК З АСИЖА, 17 ЖОВТНЯ

Франциск з Асижа (1182-1226) був сином багатого купця. За юнацьких років вів безтурботне життя, мріяв про лицарську славу, охоче брав участь у битві асижан з мешканцями сусіднього міста Перуджії у 1202 році, що стало причиною його ув'язнення після того, як він потрапив у полон. Повернувшись хворий додому, пережив перелом й велику душевну переміну. Покінчив з тим усім, що до того часу було змістом його життя, і віддався цілковито Богові. Почувши доручення від Розп'ятого Христа: «Франциску, йди і відбудуй мій дім, бо весь впаде в руїні!», він відновив своїми руками кілька знищених церков у околицях Асижа. А позбувшись всього, що мав, а навіть власний одяг віддавши батькові, Франциск почав жити як пустельник. В 1208 році в невеликому храмі Матері Божої Ангельської, що його називали також Порціункула (іт. Porciuncula), розташованому поблизу Асижа, він усвідомив собі, що Бог кличе його до духовної віднови Церкви. Дорогою ж до цієї віднови повинно було стати життя Євангелієм в убогості і проголошенні Доброї Новини на зразок Христа й апостолів. Одягнений у грубу рясу, підперезану шнурком, він почав проповідувати Боже Слово. При цьому він не занедбував служіння хворим проказою, які найбільше в той час страждали й були покинуті суспільством. Залишаючись певний час сам, часто незрозумілий і висміюваний, став притягувати своєю особою багато сердець, які шукали Бога. Згодом до нього почали приєднуватись щораз численніші послідовники, а також і послідовниці. Таким чином Франциск став засновником трьох орденів: Братів Менших (1209), Сестер Кларисок (1211) і Терціярів (1221). Творив спільноти не тільки духовних осіб, але також світських людей.

Св. Франциск не прийняв Таїнства Священства, був рукоположений лише у диякони. Вів місії в Італії і за її межами. В 1219 році був у Єрусалимі, де християни боролися з мусульманами за Святу Землю. Франциск, керуючись Євангелієм, хотів навертати не мечем, а словом і прикладом. Прагнув відвернути хрестоносців від пролиття крові, проте його не слухали. Після програної християнами битви під Даметтою Франциск одержав дозвіл на те, щоб піти до табору противника, де його приняв султан з пошаною як Божого мужа.

У різдвяну ніч 1223 року, перебуваючи на молитві на горі Альверня, святий отримав стигмати, тобто рани, що нагадують про Христову муку.

Помер 3 жовтня 1226 року в Порціункулі. Два роки пізніше його канонізували.

Св. Франциск залишив по собі кільканадцять різних творів, а серед них Правило для Ордену Братів Менших і славнозвісну «Сонячну пісню».

В 1980 році Іван Павло II проголосив його покровителем екологів, які піклуються про охорону природного середовища.

Св. Франциск користується загальновизнаною повагою, симпатією й любов'ю не тільки серед католиків, але також серед інших визнань і навіть нехристиян. Без нього в сьогоднішньому світі було б менше любові, віри і надії на милосердя Творця. ■

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАТЕЯ

Сантьяґо Ґіхарро Опорто
(Переклад з іспанської о. Йосафата Коваля, ЧСВВ)

Вступ

Євангеліє від Матея було найбільш цитоване та коментоване у перших століттях Церкви. Ориген, святий Іларій, святий Єронім і святий Іван Золотоустий, серед багатьох авторів, написали коментарі на нього, і майже в усіх авторів патристичної епохи (епохи Святих Отців) можемо знайти багато цитувань і посилань саме цього Євангелія. Це Євангеліє є, отож, глибоко вкорінене в життя Церкви, і з тої причини займає від найдавніших часів перше місце між усіма книгами Нового Завіту.

Причини цього широко поширення є різноманітними. З одного боку, чіткість і порядок зробили з цього Євангелія чудовий катехитичний інструмент. З іншого боку, його примирлива позиція, що намагається віднайти точку зустрічі між різними формами пояснення та життя вірою в Ісуса. І, нарешті, пов'язаність із традицією Петра, що була найпоширенішою у християнстві, яке зароджувалося, і спричинила найбільшу читаність Євангелія від Матея у багатьох спільнотах.

Його вістка продовжує бути важливою для християн усіх часів, бо у ньому зустрічаємо Ісуса і Його Добру Новину. Тому варто перечитувати оповідання, притчі та вчення, записані у ньому. Але перш ніж почати читати, корисно буде ознайомитися з обставинами, в яких воно писалося, основними акцентами його вістки і літературними ресурсами, які використовував автор.

1. Істричний контекст

Євангеліє від Матея народилося в лоні живої християнської спільноти. Євангелист, пишучи свій твір, хотів дати відповідь на проблеми, з якими зустрічалася дана спільнота, які побачимо в коментарі. Для початку читання достатньо буде короткої інформації щодо автора, місця та дати написання, про ситуацію, в якій перебувала дана спільнота, та її внутрішні проблеми.

Автор, місце і дата написання

Згідно з найдавнішою традицією, автором цього Євангелія є Матей, митар, один з дванадцяти учнів Ісуса (Мт. 9,9). Так твердить єпископ Папій з II ст. після Христа. Однак дані Євангелія більше служать доказом припущення, що автором був християнин, який належав до другої генерації християн, знав грецьку мову і був добре ознайомленим зі Старим Завітом.

Обґрунтованою датою написання може бути період між 70 і 110 роками після Христа. З одного боку, у 70 році було зруйновано Єрусалим, на що Матей, здається, натякає в багатьох місцях (Мт. 22,7; 23,28; 24,15). З іншого боку, у 110 році св. Ігнатій Антіохійський цитує у своїх листах текст Матея. Деякі дані цього Євангелія допомагають ще більше це прояснити. Його манера говорити про юдеїв як групу, що відрізняється від учнів (див. Мт. 28,15; 23,1-2), і про юдейські синагоги (Мт. 4,23; 9,35; 10,17; 12,9; 13,54) як відмінні від Церкви (Мт. 16,18), наводить на думку, що поділ між християнами і юдеями вже відбувся, а це не могло статися до 80 року. Якщо взяти до уваги, що цитування святого Ігнатія Антіохійського припускає, що Євангеліє вже було поширеним та прийнятим різними спільнотами, обґрунтовано було б дату написання цього Євангелія помістити між 80-90 роками.

Щодо місця написання, воно сильно дискутоване. Найвірогідніша гіпотеза говорить про Антіохію, столицю Сирії. Там розмовляли грецькою мовою та існувала важлива юдейська колонія. Там було засновано одну з пер-

ших християнських спільнот (Ді. 11,19-30), до якої належали юдеї і християни. Знаємо, що Петро відігравав важливу роль в Антіохії (Гал. 2,11-14), і цей факт співпадає з особливою увагою, яку Матей приділяє йому у своєму Євангелії (Мт. 15,15; 16,16-19; 17,24-27; 26,33). Врешті, дуже важливо, що саме Ігнатій, єпископ Антіохії, перший згадує це Євангеліє.

Становище спільноти в її стосунках з іншими громадами

Найважливішим фактом для вивчення ситуації, в якій жила громада, для якої пише Матей, є її сутички з юдаїзмом.

Ключовий текст для розуміння межі конфліктів – Мт. 23. Це власна розповідь Матея, в якій чітко видно різницю між християнами і фарисеями (Мт. 23,1-12), і тут зроблено гострий опис поведінки останніх (Мт. 23,13-36). Ця конфронтація між християнською Церквою і юдейською синагогою також виявляється у факті дистанціювання щодо юдейських синагог, про які часто згадує Матей як про «їхні синагоги» (Мт. 4,23; 9,35; 10,17; 12,9; 13,54). У притчі про виноградарів-убивць (Мт 21,33-46) Матей додає завершення, в якому наголошує на відкиненні юдейським народом наріжного каменя. Розповідь про страждання також змінена Матеєм в деяких уривках, щоб підкреслити неприйняття Ісуса юдейським народом та його лідерами (див. напр. Мт. 27,15-26; Мр. 15,6-15). Два епізоди про утримання під вартою гробниці з Ісусом, що також є власним матеріалом Матея (Мт. 27,62-66; 28,11-15), виявляють очевидну конфронтацію між християнами і юдеями щодо пояснення порожнього гробу.

Участь спільноти у написанні знаходить своє відображення в її різному ставленні до закону Мойсея. Одні думали, що пояснення вчителів закону вже були непотрібні (Мт. 5,17-48; 15,1-20), інші ж приймали їх з деякими застереженнями (Мт. 23,1-7). Також були різні позиції щодо того, до кого має бути скерована християнська місія. Для деяких проголошення Євангелія має бути скероване лише до Ізраїля (Мт. 10,5-6; 15,24), тоді коли інші вважали, що настав час звіщати Добру Новину всім народам (Мт. 28,18-20). Одні зосереджували свою увагу на зовнішньому дотримуванні заповідей (Мт. 15,1-20), в той час як інші прикладали всі свої зусилля для простого вихваляння (Мт. 7,21-23). Існували харизматики і законники, пророки і мудреці, сильні і слабкі члени (Мт. 18,1-35). Матей наголошує на цій ситуації і намагається віднайти щось спільне для всіх, поєднуючи у своєму Євангелії різні традиції і представлючи Петра як великого вчителя, який отримав у багатьох випадках особливу вказівку від Ісуса (Мт. 16,16-19; 17,24-27) і може, таким чином, бути суддею під час суперечок.

Ця спільнота належала до другої генерації християн. У Євангелії відображується та сама проблематика, що зустрічається в інших писаннях цього часу. Однією з основних таких проблем була внутрішня організація. З плином часу виявилася потреба у мінімальній структурованості. Спокуса полягала у наслідуванні моделі синагоги, в якій посада і влада встановлювали єрархію серед її членів. Матей попереджає свою спільноту про цю небезпеку (Мт. 23,1-7) і пропонує альтернативну організацію, беручи за приклад родинні відносини, в яких практикується взаємна солідарність. Християнська спільнота не є пірамідою з детальною шкалою влади і привілеїв, лише спільнотою братерства, в якій всі почуваються братами і синами того самого батька (Мт. 23,8-12).

Для християн Матеєвої громади вже проминули перші роки великого ентузіазму. Затримка другого приходу Христа відкрила в історії простір, в якому учні мали жити за прикладом Ісуса. Багато почали це занедбувати, втратили первинний запал та були перейняті духом цього світу: перестали чувати. Ця ситуація, виглядає, є причиною напоумлень Матея щодо пильності (див. Мт. 24,42-44; 26,41), щоб не дозволити багатству опанувати людьми (Мт. 6,19-24; 19,23-26), і, на завершення, закликом відновити радикальність стилю життя Ісуса. ■

Далі буде

«ДАЙ ЇМ, БОЖЕ, ДУХ ПРОРОКА ІЛЛІ»
Єрейські свячення п'ятьох василіян у Гошеві

о. Йосафат КОВАЛЬ,ЧСВВ

У празник святого пророка Іллі, 2 серпня 2011 р. Б., в храмі-ротонді Благовіщення Пресвятої Богородиці, що при василіянському монастирі на Ясній Горі в Гошеві, відбулися єрейські свячення п'ятьох василіян: Йосифа Микитина, В'ячеслава Сеника, Никифора Курната і Володимира Маланюка – з Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні, та Еміліяна Дороша – з Провінції Успіння Пресвятої Богородиці в США. Свячення уділив Преосвященний владика Діонісій Ляхович, ЧСВВ, – Апостольський візитатор для українців-греко-католиків в Італії та Іспанії.

Архиєрейську Божественну Літургію очолив Преосвященний владика Діонісій. З ним співслужили о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ, – протоігумен Провінції Отців Василіян Найсвятішого Спасителя в Україні, о. Филип Сандрик, ЧСВВ, – протоігумен Провінції Успіння Пресвятої Богородиці в США, о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, – ректор Василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського (ВІФБС), о. Дам'ян Кастран, ЧСВВ, – ігумен Гошівського монастиря, та понад 20 священиків-василіян.

Під час проповіді владика Діонісій наголосив на важливості монашого та священичого

служіння. Він подякував Богові, що відкриває братам, які стояли за крок до прийняття таїнства, цей шлях, подякував їхнім батькам за виховання і те, що віддали своїх синів на служіння Богові та Церкві. Преосвященний Діонісій закликав братів до ревного сповнення свого священичого служіння та побажав їм у цьому потрібних Божих ласк.

Після Великого входу відбулося таїнство священичого рукоположення, коли за молитвами єрейського свячення наступило облачення новоєреїв у священичі ризи і їх приєднання до інших священиків, які служили Божественну Літургію. Служба Божа завершилася многоліттям, яке попровадив владика Діонісій.

Опісля зі словами численних подяк та побажань до всіх присутніх звернувся протоігумен о. Йоанікій. Отець протоігумен побажав нововисвяченим священикам ревності і запалу у їхньому служінні – адже цього так часто болісно не вистачає у взаєминах із ближніми і Богом. В особливий спосіб о. Йоанікій привітав присутнього владику Діонісія, побажавши йому довгого архиєрейського служіння, а також найдальшого гостя – протоігумена зі США о. Филипа.

На завершення зі словами вдячності від імені всіх новоєреїв звернувся о. Володимир Маланюк. Він склав подяку Богові за три безцінні дари, які поєдналися в житті кожного з них: життя, монашого покликання та – від того дня – священства. Отець Володимир теплим словом звернувся до усіх батьків, бо саме вони того заслужили чи не найбільше, а також до тих, хто продовжив їхню справу, будучи причетними до монашого і священичого виховання хлопців. Адже серед присутніх були їхні ректори: владика Діонісій, о. Павло Ясиновський, ЧСВВ, та о. Роберт Лисейко, ЧСВВ. Торжества завершилися спільною фотографією на сходах ротонди.

Нехай же всемилостивий Господь благословить наших новоєреїв, щоб їхні серця були пройняті сильним і молитовним духом Іллі, на празник якого – мабуть, невипадково! – випав такий важливий у їхньому житті день. ■

КОРОТКІ ЖИТТЄПИСИ НОВОПОСТАВЛЕНИХ СВЯЩЕНИКІВ ЧСВВ

ОТЕЦЬ ЕМІЛІЯН МИРОСЛАВ ДОРОШ, ЧСВВ народився в Червонограді 23 березня 1978 року. Хрещений був у с. Борятині у хаті священика, який доїжджав зі Львова, з церкви Св. Юра. Після восьми класів середньої школи №11 (тепер Червоноградська гімназія) продовжив навчання у Червоноградському гірничому технікумі.

Особливий вплив його батька позначився на майбутньому зацікавленні хлопця Церквою, монашим життям. Разом з братом кожної неділі ходив до церкви Свщмуч. Йосафата. На 2-му курсі технікуму його зацікавили літургійні співи. Парох, о. Михайло Низкогуз, дозволив йому брати участь у церковному дитячому хорі, а пізніше і прислуговувати при престолі. Одна з подорожей разом із хором до Крехівського монастиря настільки вразила його, що можна назвати її початком покликання до монашого життя.

Читання духовної літератури остаточно закріпило бажання вступити до монастиря, що і зробив 27 липня 1997 року, після закінчення технікуму. Опинився на порозі нового і невідомого, проте прагнув залишитися близько Христа. Несподіванкою була пропозиція о. магістра Василя Мендруня їхати на навчання до США, на що він погодився у жовтні 1999 р. Два роки вивчення мови і праці при монастирях у Ґлен-Кові та рік в Хемтремку підготували його до подальших студій. Через 4 роки закінчив філософію в католицькому коледжі (St. Mary's College), недалеко від Хемтремка, потім у Римі в Університеті Св. Томи 3 роки вивчав теологію. На 2-му році, 22 березня 2008, навчання у Вічному Місті отримав дияконські свячення, які уділив Преосвященний владика Софрон Мудрий. У 2009 році почав навчання у Римі в Папському Східному інституті. ■

ОТЕЦЬ В'ЯЧЕСЛАВ ІВАН СЕНИК, ЧСВВ народився 9 лютого 1981 року в с. Зимній Воді Пустомитівського р-ну Львівської обл. З 1987 по 1998 роки навчався в Зимноводівській середній школі №1. 27 вересня 1998 р. вступив на новіціят у Крехівський монастир св. Миколая. 28 серпня 2000 р. склав перші тимчасові обіти, після чого ще на один рік залишився у Крехівському монастирі. У вересні 2001 року розпочав навчання на першому курсі Василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського у м. Золочеві. Після закінчення першого курсу із 2002 по 2006 перебував у декількох монастирях, виконуючи різні братні служіння: столярні роботи, допомога в організації концертів за участю братів-студентів, допомога у впорядкуванні електронних комунікацій у ВІФБС. 19 серпня 2006 р. у Гошівському монастирі Преображення Господнього склав професію вічних обітів. А в вересні цього ж року продовжив навчання на другому курсі ВІФБС ім. Й. В. Рутського в смт. Брюховичах. Шостого вересня 2010 р. був поставлений у чин свіченосця, читця, співця і піддиякона єпископом Діонісієм Ляховичем, ЧСВВ, а 9 вересня цього ж року отримав дияконські свячення з рук владики Мирона Мазура, ЧСВВ. 15 квітня 2011 р. закінчив навчання у Василіянському інституті. ■

ОТЕЦЬ ВОЛОДИМИР ІВАН МАЛАНЮК, ЧСВВ народився 28.07.1979 р. Б. в селі Старому Лисці Тисменицького р-ну Івано-Франківської обл. Святі Тайни Хрещення та Миропомазання отримав 5.08.1979 р. Згодом сім'я переїхала до села Угринова Тисменицького р-ну. З 1986 до 1994 р. навчався в Угринівській загальноосвітній школі I-II ступенів №2. З 1994 по 1997 рік у Івано-Франківському вищому художньому училищі №3. З 1997 р. до 2003 р. навчався в Івано-Франківському національному університеті нафти і газу. Відчуваючи покликання до монашого життя і служіння, 13 листопада 2003 р. вступив на кандидатуру до Крехівського монастиря, а вже у червні наступного року розпочав новіціят і 19 серпня 2005 р. склав перші тимчасові обіти. З 2005 р. до 2011 р. навчався у ВІФБС. 18.07.2010 р. Б. склав професію вічних обітів. 9 вересня 2010 р. Б. отримав дияконські свячення з рук Високопреосвященного владики Мирона Мазура, ЧСВВ, в монастирській каплиці св. Йосифа у Брюховичах. За час служіння в монастирі виконував різну роботу, зокрема служив хворим і немічним, працював у пральні, був помічником захристиянина, перукарем, ревнителем, а також відповідав за прийом гостей, професорів. Тепер є префектом ВІФБС. ■

ОТЕЦЬ ТАРАС НИКИФОР КУРНАТ, ЧСВВ народився 3 листопада 1985 року в м. Кам'янці-Бузькій Львівської області. У 1991-1995 р. навчався у початковій середній школі №2. З 1996-2003 р. продовжив і завершив навчання у СШ №3. 11 серпня 2003 р. розпочав кандидатуру у василіянському Крехівському монастирі. 13 червня 2004 р. отримав облечини та розпочав новіціят у тому ж монастирі під проводом отця Пахомія Сидора, ЧСВВ. 19 серпня 2005 р. склав перші тимчасові обіти та у вересні розпочав навчання у ВІФБС. Впродовж навчання виконував різні обов'язки, зокрема організував та обладнав студію звукозапису і брав активну участь у монашому театрі. 18 липня 2010 р. склав професію вічних обітів у Крехівському монастирі. 6 вересня 2010 р. владика Діонісій Ляхович поставив його в піддияконський чин. 9 вересня 2010 р. отримав дияконські свячення з рук Преосвященного Кир Мирона Мазура. 1 травня 2010 р. завершив навчання у ВІФБС і був скерований до Рима для продовження студій. ■

ОТЕЦЬ ЙОСИФ ПАВЛО МИКИТИН, ЧСВВ народився 2 березня 1986 року в селі Гірському Миколаївського району Львівської області в сім'ї робітників. 22 червня 2003 року закінчив загальноосвітню школу I-III ступенів рідного села. 30 червня 2003 року вступив до монастиря у Крехові на кандидатуру. 19 серпня 2005 року склав перші тимчасові обіти у Крехові. Вічні обіти склав 18 липня 2010 року в Крехівському монастирі св. Миколая. Дияконські свячення отримав 9 вересня 2010 року з рук владики Мирона Мазура, ЧСВВ. У квітні 2011 року успішно закінчив навчання у Василіянському інституті філософсько-богословських студій і був скерований на навчання до Рима. ■

НОВИЙ ЄПАРХ БУЧАЦЬКИЙ – ВЛАДИКА ДМИТРО ГРИГОРАК

23 липня 2011 року оприлюднено повідомлення, що Святіший Отець Венедикт XVI дав свою згоду на рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви про призначення високопреподобного о. Дмитра Григорака, ЧСВВ, Апостольського Адміністратора Бучацької Єпархії УГКЦ «ad nutum Sanctae Sedis» Єпархом Бучацьким.

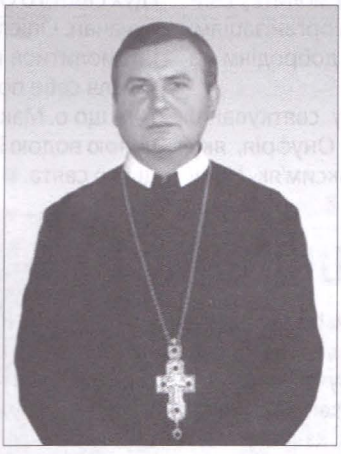

О. Дмитро Григорак народився народився 1 січня 1956 року в м. Івано-Франківську. 14 жовтня 1989 року він офіційно вступив до Чину Святого Василія Великого. Новіціят проходив в Гошеві і Крехові в 1990-1991 рр. Довічні обіти склав 1997 року.

З 1991 по 1996 рік навчався в семінарії оо. Василіян, а також закінчив Івано-Франківський Теологічно-Катехитичний Духовний Інститут. Завершив богословські студії магістерським титулом з еклезіології в Люблінському католицькому університеті в Польщі.

Починаючи від 1992 року отець здійснював різноманітні душпастирські служіння: виконував обов'язки економа і духівника сестер-мироносиць, був настоятелем монастиря ЧСВВ в с. Погоня Тисминецького району, започаткував капеланське служіння в Івано-Франківській в'язниці, був духівником молодіжної молитовної групи. Також виконував місійну діяльність на Волині, обслуговував парафії у Володимирі Волинському та Луцьку. Згодом був призначений ігуменом монастиря і парохом храму св. Василія Великого у м. Луцьку. Започаткував будівництво комплексу приміщень монастиря і церкви. Одночасно виконував обов'язки духівника організації «УМХ». Організовував екуменічні міжконфесійні молитви. Особливо дбав о. Дмитро про громадську організацію «Рух за життя».

28 липня 2007 року Папа Венедикт XVI призначив о. Дмитра Григорака, ЧСВВ, Апостольським адміністратором «ad nutum Sanctae Sedis» Бучацької єпархії УГКЦ, яка стала вакантною після призначення Владики Іринея Білика, ЧСВВ, Каноніком в Римі. Архиєрейська хіротонія о. Дмитра Григорака відбудеться 18 вересня 2011р. в. м. Чорткові Тернопільської області. ■

ВІДПУСТ СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО І ОСВЯЧЕННЯ ФІГУРИ СВ. ОНУФРІЯ У БУЧАЦЬКОМУ МОНАСТИРІ

3 липня 2011 р. Б. Бучацький монастир Отців Василіян разом із парафіянами та гостями відсвяткували відпуст з нагоди свята Пресвятого Серця Христового.

Урочисту Святу Літургію очолив ігумен монастиря о. Макарій Солюк, ЧСВВ. Присутніми були о. Миколай Козіцький, ЧСВВ, – настоятель монастиря в Кенчині, Польща, о. Іриней Гумен, ЧСВВ, який

виголосив святкову проповідь, та шість священиків Бучацького деканату.

Після закінчення Святої Літургії о. Макарій із многоліттям подякував за спільну молитву священикам, парафіянам, релігійним організаціям, що діють при монастирі, владі, добродіям та жертводавцям.

Важливим моментом у цьому святкуванні було освячення фігури святого Онуфрія, яку недавно виготовив п. Богдан Максим'як. Нову фігуру помістили в ніші у мурі перед храмом, де до 1946 р. знаходилась її попередниця. У промові о. Макарій зазначив, що знову постать і дух святого Онуфрія ожили в серцях віруючих бучачан. Опісля кожен старався доторкнутися і помолитися перед цією фігурою, випрошуючи для себе потрібних ласк. Відпуст закінчився тим, що о. Макарій окропив усіх присутніх свяченою водою і побажав радісного святкування цього свята. ■

ВІДПУСТ В УЛАШКІВЦЯХ

Цьогорічні святкування Різдва св. Івана Хрестителя в Улашківській обителі отців Василіян – відпустовому центрі Бучацької єпархії УГКЦ – розпочалися Великою Вечірнею, яку очолив владика Іриней Білик, канонік папської Базиліки Санта Марія Маджоре у Римі, після якої відбулися нічні чування, які провадив о. Мирон Семків, ЧСВВ, під час яких прочани, які прибули з різних куточків Бучацької єпархії та з-за її меж, мали змогу приступити до св. Тайн Покаяння, Євхаристії і поклонитися мощам св. Івана Хрестителя.

Архиєрейську Божественну Літургію 7 липня очолили владика Іриней Білик, канонік папської Базиліки Санта Марія Маджоре у Римі, та владика Йосафат Говера, екзарх Луцької єпархії у співслужінні о. Василя Ковбича, протоархимандрита Василіянського Чину, о. Йоанікія Чверенчука, протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя ЧСВВ в Україні та численних священнослужителів. Після завершення читання Євангелія о. Василь Ковбич виголосив проповідь, у якій розповів про місію св. Івана Хрестителя в ділі спасіння та про роль його батьків у послушному виконанні волі Божої. На закінчення Літургії з вітальним словом звернулися преосвященні владики, що закликали зібраних вірних почути заклик св. Івана Хрестителя до покаяння та навернення і зміни свого життя, відповідно до заповідей Божих. Опісля відбулося посвячення копії чудотворного образу св. Івана Хрестителя та освячення води біля цілющого джерела. Усі вірні, які прибули на ці торжества мали змогу отримати привілей ласки Повного Відпусту. ■

ПРЕСВЯТА БОГОРОДИЦЯ ТА ПРОРОК ІЛЛЯ СКЛИКАЮТЬ СВОЇХ ВІРНИХ ДІТЕЙ ДО БОРОНЯВИ

о. Лука БУНЯК, ЧСВВ

Вже декілька років поспіль при Боронявському Святоблаговіщенському монастирі Отців Василіян відбуваються кількаденні молодіжні прощі до чудотворної ікони Боронявської Богородиці. Темою цьогорічної прощі були слова нині блаженного Івана Павла II: «Не бійтеся відкрити двері для Христа!» Прощу провадили отці василіяни разом зі сестрами василіянками та сестрами служебницями. Вподовж трьох днів у цій акції взяли участь близько 200 молодих хлопців та дівчат. Незважаючи на несприятливі погодні умови, ніхто не покинув табору.

Кожен день починався зі Служби Божої у монастирській церкві, яку співала уся молодь. Особливістю цьогорічної прощі була Хресна дорога, яку провадили самі молоді люди. Ким для мене є Христос? Чи вмію я слухати Христа через Слово Боже? Чи я шаную та зберігаю віру моїх батьків? Ці та інші теми, важливі для молодого християнина, порушували учасники прощі на цій Хресній дорозі.

Цей відпуст є найбільшим при святій обителі. Святкування розпочалися Хресною дорогою, яку провадив о. Василь Мендрунь, ЧСВВ. Опісля молодь Боронявського монастиря відспівала вервицю до Богородиці. Далі монаший братський хор співав Велику вечірню з літі-

єю, яку відслужив. о. Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ, з Крехова.

Вечері напередодні празника розпочалася урочиста Божественна Літургія, яку очолив вже згадуваний о. Пантелеймон, магістр новіцияту. Під час Літургії відбулися облечини кандидата Ігора Костака з с. Боржавського, що на Виноградівщині, який належить до Провінції св. Миколая в Україні. При облечинах Ігор отримав монаше ім'я Домінік. У проповіді о. Пантелеймон подякував Богові за дар чернечого покликання, а також заохотив бр. Домініка витривало змагатися у духовному житті.

У саме свято богослужіння розпочалися святковою утренею, після якої у новозбудованій літній каплиці св. пророка Іллі розпочалася Архиєрейська Божественна Літургія, яку очолив Преосвященний владика Іван Мартиняк, митрополит Варшавський, УГКЦ. У слові Божому владика звернув увагу на актуальність особи пророка Іллі у сьогоденні. Як колись, так і сьогодні християнська віра наштовхується на безліч перешкод та труднощів, однак добрий приклад святого пророка вчить нас, як потрібно захищати та зберігати віру у правдивого Бога. Протягом двох днів паломники чисельно сповідалися, а до Св. Причастя приступило декілька тисяч вірних.

Після Служби Божої о. Матей Химинець, ЧСВВ, ігумен Боронявського монастиря, подякував високопреосвященному владиці за Слово Боже. Слова подяки лунали також отцю протоігумену Павлу Райчинцю, ЧСВВ, що очолює Провінцію св. Миколая в Україні, отцям ігуменам, отцям сповідникам, братам-студентам із Брюхович та усім присутнім паломникам. Особлива подяка була адресована Ужгородському хорові імені о. Агустина Волошина, який своїм милим співом прикрасив це свято.

Сподіваємося, що кожен, хто здійснив паломництво до цього святого монастиря, покинув його з Божим благословенням, внутрішньою духовною силою, що змінюватиме наше життя. ■

«ЧУДОТВОРНА БОЖА МАТИ, НАМ ДОПОМАГАЙ...»

бр. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

5 серпня – день Гошівської чудотворної ікони Божої Матері. Цього дня 1737 року її перенесено на Ясну Гору в монастир отців василіян, в ці ж серпневі дні 1944 року Пресвята Богородиця врятувала свою обитель від зруйнування у буревії воєнних дій.

З цієї нагоди, а також у знак духовної єдності з Папською базилікою Санта Марія Маджоре, у Святопреображенському монастирі отців-василіян на Ясній Горі в Гошеві відбулися відпустові святкування. Урочисту Архиєрейську Літургію очолив владика Йосиф Мілян, єпископ-помічник, протосинкел Київської єпархії. З ним співслужили владика Юліан Вороновський, єпископ-ординарій Самбірсько-Дрогобицький, о. Олег Каськів, протосинкел Івано-Франківської єпархії, о. Василь Рак, синкел у справах капеланського служіння, о. Матей Гаврилів, ЧСВВ, генеральний консультор Василіянського Чину святого Йосафата, о. Дам'ян Кастран, ЧСВВ, ігумен Гошівського монастиря, настоятелі монастирів у Івано-Франківську, Херсоні та Дрогобичі, численні священики з Івано-Франківської, Львівської, Самбірсько-Дрогобицької, Стрийської, Сокальсько-Жовківської, Коломийсько-Чернівецької єпархій, разом з якими на Ясну Гору прийшли тисячі прочан. Співав Львівський камерний хор під орудою народного артиста України п. Василя Яциняка. У проповіді владика Йосиф наголосив на важливості особистого вибору в нашому житті за прикладом євангельської Марії, яка вибрала насамперед Бога, Його слово. Наприкінці о. Матей Гаврилів коротко виклав історію свята Чудотворної ікони з Гошева, згадавши про нелегкі часи виходу з підпілля на зламі 80-х-90-х років XX минулого століття.

По завершенні Божественної Літургії булло посвячено скульптуру Пресвятої Богородиці з Дитятком, яка на високому постаменті велично здіймається над монастирським подвір'ям. ■

ПОСВЯЧЕННЯ ІКОНОСТАСУ НА ЯСНІЙ ГОРІ

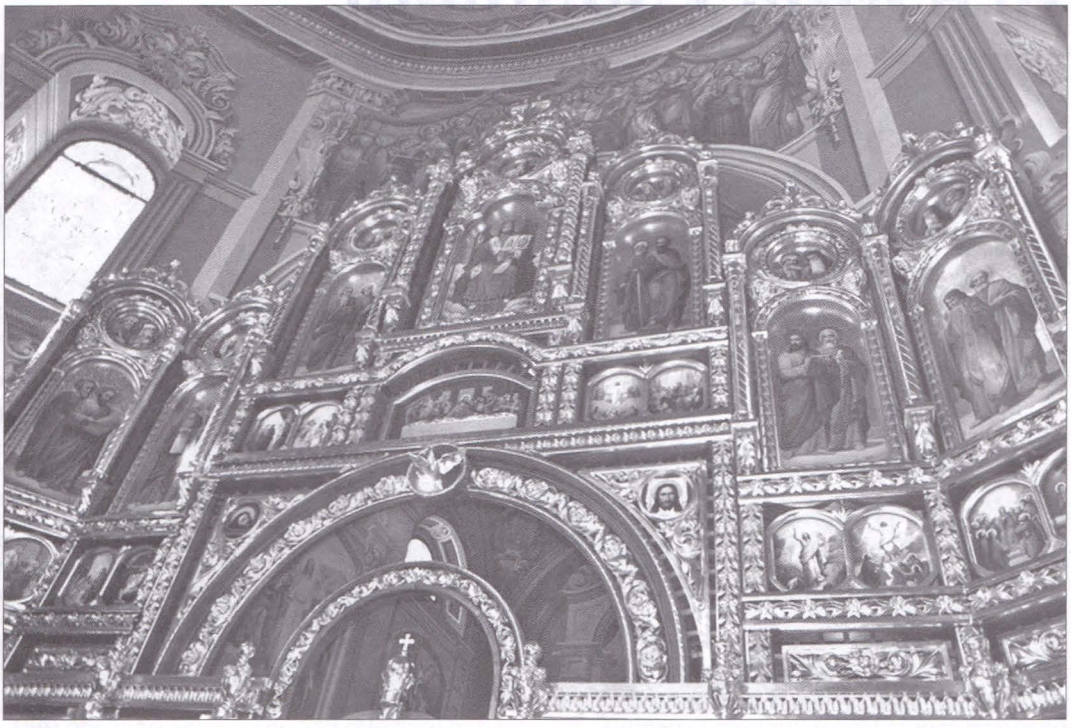

бр. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Преображення Господнє – особливий день на Ясній Горі. Тисячі прочан щороку приходять сюди, щоб разом з братією відзначити храмовий празник Гошівської обителі. Цьогоріч празничні святкування поєдналися з довгоочікуваною подією – посвяченням іконостаса в монастирській церкві.

Почали святкування, як звичайно, Великою вечірнею з литією. Служив о. Дам'ян Кастран, ігумен монастиря. Відтак місіонер з Крехова о. Василь Мендрунь провів молитовну роздуму про Пресвяту Богородицю. Після освячення води й Адорації найсвятіших Тайн молебнем до Пресвятого Серця Христового почалась оригінальна нічна молитовна програма. Її очолив о. Юліан Хомечко ЧСВВ. Впродовж ночі вірні в храмі роздумували над Євангелієм від Івана.

По звичайних ранішніх богослужіннях владика Софрон Мудрий ЧСВВ звершив обряд посвячення іконостаса, а відтак очолив Св. Літургію. З ним співслужили Протоігумен о. Йоанікій Чверенчук, о. Дам'ян Кастран, ігумени Київського, Жовківського, Золочівського та Червоноградського монастирів, численні священики з василіянських монастирів та довколишніх і дальших парафій.

У проповіді владика наголосив на необхідності постійно перебувати з Христом, бо з Ним справді «добре нам бути», і розповів про іконостас – «наочний катехизм» для вірних.

По Божественній Літургії о. Дам'ян Кастран сердечно подякував усім, хто спричинився до спорудження іконостаса, й відзначив подячними грамотами Михайла Фецяка, автора проекту й виконавця іконостаса, його дружину Марію, Ігоря Хомина й Андрія Мишолівського, які працювали над виготовленням та встановленням іконостаса, та художника Степана Черкавського, автора ікон. ■

ПРАЗНИК У ЗВАНІВЦІ

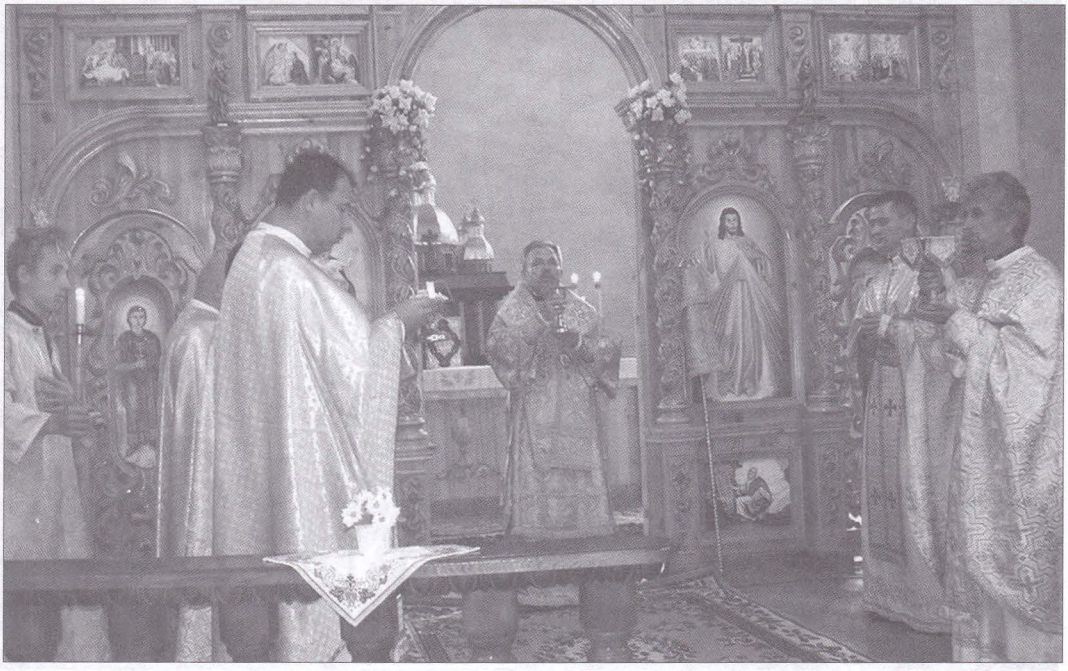

бр. Іпатій ВАЩИШИН

У василіянському монастирі в с. Званівка на Донеччині на свято Преображення Господнього відбулися урочистості з нагоди храмового празника. З 16 серпня празнику передували трьохденні реколекції, які голосив о. Венедикт Деркач, ЧСВВ, настоятель монастиря у Кам'янці-Подільському. Урочистість самого свята очолив владика Василій Медвіт, ЧСВВ – єпископ-помічник Донецько-Харківський.

На Архиєрейській Літургії під час проповіді владика наголосив на важливості події Преображення, яка є потрясінням у буденності життя. Після закінчення Літургії духовенство і вірні, здійснивши урочистий обхід навколо святині і монастиря, взяли участь в малому посвяченні води. Опісля владика Василій освятив овочі і фрукти, які за звичаєм приносять до церкви християни на Спаса.

Після урочистих відправ подячне слово виголосив о. Клавдій Марунчак, ЧСВВ – парох храму і настоятель монастиря. Серед гостей, що прибули на свято, були ченці-василіяни з херсонського монастиря: о. Макарій Ленів, ЧСВВ – настоятель і о. Доротей Стиранець, ЧСВВ. Не забракло на урочистості і найближчого сусіда та приятеля званівських василіян – о. Миколи Крецула, що душпастирює в Верхньокам'янському та декана Краматорського деканату о. Василя Іванюка. На урочистих богослужіннях була присутня також велика кількість вірних, котрі з'їхались з різних куточків Східної України та з поза її меж, щоб разом з місцевими жителями розділити цю радість храмового торжества. Святкові урочистості завершились ввечері релігійним концертом за участю молоді і дітей села під керівництвом п. Світлани Гриненко, директора званівського будинку культури. ■

ПЕРШІ ОБІТИ У КРЕХОВІ

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Свято Преображення Господнього (Спаса, як у народі кажуть) у Крехівському монастирі кожного разу збагачене небесною радістю і Таворським щастям. Цей день – справжня урочистість в житті кожного ченця, зокрема василіянина. Переважно на Преображення ченці-василіяни складають свої тимчасові обіти, а то й вічні.

19 серпня 2011 р. у храмі Преображення Господнього, що при новіціятському монастирі у Крехові 9 новиків: бр. Андрей-Діонісій Віталій Бойчук, бр. Павло Мар'ян Долішний, бр. Теодор Ігор Дутчак, бр. Патрік Тарас Щурко, бр. Франциск Іван Гурняк, бр. Еміліян Володимир Ничак, бр. Антоній Василь Печорник, а також бр. Еммануїл Олександр Хмара із Провінції св. Миколая на Закарпатті та бр. Теодосій Симеон Шнирц, який належить до Словацької Провінції, склали перед Богом і Його Святою Церквою свої перші тимчасові обіти послуху, чистоти й убожества у Василіянському Чині. Цим обрядом вони закінчили свій приписаний Статутом Чину дванадцятимісячний новіціят і переходить у стан новомонашествуючих, продовжуючи далі своє чернече служіння переважно по інших монастирях Чину.

Обряд складання обітів традиційно відбувся на урочистій святій Літургії, яку очолили о. Пантелеймон Саламаха. ЧСВВ, магістр Крехівського новіціяту, разом з о. д. Лазарем Громадським, ЧСВВ, з Дрогобича. Співслужили з ними о. Володимир Седлачек, Протоігумен Словацької Провінції. Також були присутні інші отці з монастирів у Червонограді, Івано-Франківську, Львові та Брюховичах. Після Літургії бр. Теодосій від імені всіх тих, що склали обіти, виголосив подячне слово з нагоди цієї урочистості.

Тож нехай Всещедрий Господь обдарує всіх братів-новомонахів великою силою монашого духа. Нехай вони будуть тими «справжніми орлами», як наголосив у своїх побажаннях о. магістр, аби з небесних висот помічати всіх тих, хто буде потребувати їхнього служіння, щоб були чутливими до людських потреб як справжні послідовники св. Отця Василія Великого та св. Йосафата. Нехай вони завжди будуть гордістю своїх батьків, Чину й народу.

Дорогі браття, завжди дякуйте Богові за превеликий дар Вашого монашого покликання і вибрання, а милостивий Господь благословить Вас на многії і благії літа! ■

МОЛИТОВНА ЗУСТРІЧ ПРИ КРЕХІВСЬКОМУ МОНАСТИРІ

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

З кожним роком щораз більше молодих юнаків, які хочуть краще розпізнати своє власне покликання, приїжджає до Крехівського монастиря, щоб разом з отцями і братами василіянами спільно помолитись за нові покликання до монашого і священичого стану.

Цього року на Молитовну зустріч, яка відбулася з 20 по 24 липня 2011 р. Б., прибуло близько шістдесяти хлопців з різних частин України.

Окрім спільних з ченцями богослужінь та молитов учасники зустрічі відбули похід Хресною дорогою, молебень до Богородиці біля джерела та молебень до Ісуса Христа за покликання до богопосвяченого життя на монастирських печерах.

Як і кожного року, під час зустрічі хлопці слухали також духовні науки та спілкувались монахами-василіянами. Нехай Господь прийме молитву цих молодих сердець і пошле численні покликання до Василіянського Чину та інших монаших спільнот в Україні і цілому світі. ■

ПОГОНСЬКА ЧУДОТВОРНА ІКОНА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У СВЯТОУСПЕНСЬКОМУ ВАСИЛЯНСЬКОМУ МОНАСТИРІ

Початки монастиря у Погоні сягають часів Данила Галицького. А перша письмова згадка про монастир датується 1634 роком. Назва цього поселення, за народними переказами, походить від успішного завершення битви з Батиєм у XIII ст. біля Тисмениці, військо якого гнав, переслідував і розбив з нечисленними воїнами воєвода Роман (можливо, син Данила Галицького). Воєводі, коли він в окопах чекав, аби тримати оборону, уві сні з'явився святий Миколай Чудотворець і наказав не оборонятися, а сміливо йти на татар, бо у цьому бою він переможе. На місці перемоги над татарами збудовано церкву Успення Пресвятої Богородиці, а там, де приснився воєводі сон, – церкву Св. Миколая.

Історія появи у Погоні чудотворної ікони оповита багатьма легендами. Написана вона невідомим автором не пізніше 1650 року. 1736 року в обителі було збудовано нову церкву Успення Пресвятої Богородиці у знак вдячности за дари зцілення, отримані при цій іконі, на пожертви шляхтянок Іванни Велигорської з Потоцьких і Софії Загвойської з Угринських. Тисячі прочан приходили до святині. На їхні пожертви з вдячности за отримані ласки в сімдесятих роках XVIII ст. виготовили срібні позолочені шати й корони. Однак під час церковної реформи Йосифа II коштовні шати й корони було знято, як і всі воти, що прикрашали ікону.

На підставі рішення Духовної комісії єпископ Атаназій Шептицький оголосив цю ікону чудотворною. Декретом папи Пія X – від 9 червня 1908 року головному престолу монастирського храму Успення Пресвятої Богородиці надано чотири відпусти на рік.

На початку XX ст. зводять нову церкву та розбудовують монастир. Проте вже 1946 року монастир було ліквідовано радянською владою. У його стінах спочатку розмістили інтернат для розумово неповносправних дітей, а церкву 1950 року знищили. Значну частину майна монастирської церкви і, мабуть, також, чудотворну ікону, було перенесено до парафіяльної церкви села Пшеничники біля Погоні. Чудотворна ікона мала кілька копій. Одну з них переховували удома благочестиві жителі з різних сіл. Останнім місцем сховку цієї копії було село Дора, неподалік Яремчі. 26 травня 1996 року цю ікону урочисто перенесли до новозбудованої каплиці на території монастиря у Погоні. Проте тривали пошуки оригінальної чудотворної ікони. Якось, а саме 6 березня 2001 року, настоятель Святоуспенського монастиря отець Никодим Гуралюк розглядав у вкрай занедбаному стані давню ікону, яку у 1980-х роках повернули з Пшеничників. І це був, як згодом підтвердили спеціалісти інституту «Укрзахідпроектреставрація», оригінал.

1992 року чудотворну ікону було передано до новозбудованої каплиці на території василіянського монастиря в Погоні. Після реставрації 27 червня 2001 року ікону поблагословив Святіший Отець Іван Павло II. Тоді ікона повернулася в монастирський храм у Погоні.

Молитва до Богородиці, прославленій у Погонській чудотворній іконі

О вселаскава Богородице на чудотворній Погонській іконі! Багатьох Ти вже потішила, витерла сльози болю тим, що перед Твоїм святим образом шукали помочі, – і знайшли її. Прибігаю до Тебе і я з проханням (прохання): потіш мене, вислухай і порятуй. Ти, Пресвята Діво, все можеш, для Тебе це не є складно, а мені так цього потрібно! Обіцяю ще більше ширити Твою славу і велич Твого Сина. Потіш мене, вселаскава й милостива Мати. Уповаю на Тебе, Царице Небесна, і вірю, що ніколи мене не покинеш. Амінь.

Жовтень – місяць вервиці

Як знаємо, місяць жовтень в Католицькій Церкві особливим чином присвячений молитві на вервиці. Проказуючи приватно чи спільно, у храмах чи домівках, а то й у інших місцях цю молитву, у роздумуваннях заглиблюємося у таїнства воплочення, життя, страждання і славного воскресіння Господа Ісуса Христа, а поряд із ним – в історію Пресвятої Діви Марії, Його Матері, Яка Його супроводжує завжди й усюди. Місяць жовтень – це також час проведення Міжнародної прощі вервиці за єдність Церкви, що вже протягом п'ятнадцяти років збирає побожних вірних у різних відпустових Марійських місцях України та сусідніх держав. Проща вервиці – це духовний захід, який має на меті розбудити в людях глибоку та щиру віру в Бога, довір'я до заступництва Пресвятої Богородиці, а також – впевненість у силі молитви, витривалої та терпеливої молитви, якої так легко можна навчитися, молячись на вервиці. Цього року вона відбуватиметься у Погоні 1-2 жовтня. Ласкаво всіх запрошуємо до спільної молитви! ■

ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ ПО-ХРИСТИЯНСЬКИ

о. д. Андрей ПАВЛИШИН, ЧСВВ

Здавалося б, нещодавно тільки почалося літо, а навчальні заклади вже кличуть школярів і студентів за парти – здобувати знання.

Бути учнем-християнином – це насамперед бути учнем Христа, вчитись у Нього, пізнаючи та наслідуючи Його в усіх обставинах життя. Але ми зобов'язані пізнавати також різні науки, що потрібні нам для життя, розвитку, щоб бути освіченими і культурними людьми, чого він нас вимагає сама християнська мораль. Початок навчального року збігається також і з початком року церковного, який, відповідно до старозавітної традиції, припадає на перше вересня. Причому саме початок церковного року і послужив «точкою відліку» для навчального (календарний рік було змінено за Петра I).

Першого вересня на Літургії чуємо євангельський уривок про початок проповіді Христа – як Він у назаретській синагозі прочитав місце з книги пророка Ісаї, де йшлося про Месію (Лк. 4,16-19). Звучали слова про те, що Помазаник Божий прийшов сповістити про «рік Господнього змилування». Саме під цим закликом починається новий церковний етап життя. Але зауважмо: перш ніж проповідувати, Христос готувався тридцять років, і лише після цього почав сповнювати свою місію. Подібно і кожний повинен розпочинати свою дорогу з навчання, що є тим приготуванням до самостійного життя.

Христова проповідь стала світлом для світу і народів, що змінило цілі покоління і традиції, погляди на життя. Так і ми сьогодні повинні навчатись чогось нового, прогресивного – однак завжди зважувати це з Божою волею. Як закликав митрополит Андрей Шептицький, «Божий Закон хай буде правилом Вашого поступування й Вашою ціллю. Йдучи дорогою цією, без ніякого сумніву, найкраще послужите Батьківщині й будучності нашого народу». Бо наше життя залежить не тільки від мети, яку ми перед собою ставимо, але також і від доброї стежини до неї, що ми її прокладаємо. Цю дорогу і шукати не треба – вона полягає в одному правилі: «навчітеся добро чинити; шукайте правди» (Іс. 1,17). Життя залежить від того, яку дорогу ми обрали, і цей вибір здійснюється щодня, починаючи від шкільної парти, та підкріплюється нашими стараннями.

За старим християнським звичаєм, кожна добра справа розпочинається молитвою. Саме так і повинен початись навчальний рік для учнів і студентів, але, як кажуть у народі, добрий початок – половина діла: щоби і його завершення було добрим, нас на цій дорозі повинна супроводжувати також і щоденна молитва за добре навчання. ■

Найкращий рецепт:

Дозволь Ісусові зійти зі сторінок Святого Письма увійти в твоє серце!

Слава Ісусу Христу!

Найдорожчі мої друзі! Щойно закінчилися літні канікули і розпочався новий навчальний рік. І в цей час ви, мабуть, сумуєте за теплим та безтурботним літом, а також радієте зустрічі зі своїми однокласниками, вчителями. Одним словом, всі переповнені різними емоціями, але я впевнений, що ви не забули про свого друга Місіонарчика. Отож, радію новій нашій зустрічі і при нагоді хочу привітати вас з початком навчального року, побажати великого натхнення, успіхів і тільки хороших оцінок. Але не забувайте – щоб осягнути хороших результатів потрібно добряче попрацювати, а тоді отримаєте насолоду від виконаної праці. Ну а зараз запрошую у цікаву подорож сторінками Місіонарчика...

ВАШ «МІСІОНАРЧИК»

Дзеркальця душі

АНГЕЛ – ЦЕ ХТОСЬ, КОГО БОГ ПОСИЛАЄ В НАШЕ ЖИТТЯ, КОЛИ МИ ЦЬОГО НЕ ЧЕКАЄМО І НЕ ЗАСЛУГОВУЄМО, ЩОБ ЗАСВІТИТИ КІЛЬКА ЗІРОК, КОЛИ НАМ СТАНЕ ЗОВСІМ ТЕМНО...

ЩАСТЯ ДИТИНИ НАРОДЖУЄТЬСЯ В СЕРЦІ МАТЕРІ.

ЯКЩО ДИВИТИСЬ ДОГОРИ РАЗОМ, ТО НЕБО ЗДАЄТЬСЯ БЛИЖЧИМ...

У ВЕРЕСНІ СВЯТКУЄМО:

11 – Усікновення голови св. Івана Христителя

13 – Покладення пояса Пресв. Богородиці

21 – Різдво Пресв. Богородиці

27 – Воздвиження Хреста Господнього

ХОЧЕШ – ВІР, А НІ – ТО ПЕРЕВІР...

НАЙДОВША ДОРОГА У СВІТІ – ПАНАМЕРИКАНСЬКЕ ШОСЕ – ПОНАД 33000 КІЛОМЕТРІВ.

АСТРОНАВТ НА МІСЯЦІ ВАЖИТЬ В ШІСТЬ РАЗІВ МЕНШЕ, НІЖ НА ЗЕМЛІ.

КРИК МАВПИ-РЕВУНА ЧУТИ НА ВІДДАЛІ П'ЯТИ КІЛОМЕТРІВ.

ВЕСЕЛІ КРОСОВКИ

Ярослав Шаталов (3 клас)

Жив-був я. І жив не один, а з другом. Мене звати кросовок. Я білого кольору, швидкий і сильний. Друга звати теж кросовок, він теж веселий. Ми з ним любили побалакати на уроках, поки наші господарі вчилися. Мого господаря звати ЛІВА НОГА. Він веселий, як і ми з другом, і любить обпиратися об ніжку стільця. Господар мого друга ПРАВА НОГА має таку саму звичку. Наші господарі люблять на уроці складатися одна на одну, а коли дзвенить дзвінок, вони влаштовують гонки. Ми мчимо щодуху!

І так щодня.

Одного разу ми засперечалися, хто кого пережене, і так швидко рвонули, що аж один через одного перечепилися і полетіли, куди очі дивляться. І раптом – бубух у стіну! Ляп! І ми почали сперечатися, хто кого перечепив:

– Ти!

– Ні, ти!

Так ми дійшли до бійки і почали один одного буцати. І прийшли додому пошкрябаними. На другий день ми один з одним не розмовляли, і так день, два... А господарі були дуже сумними: не бігали, на фізкультурі не стрибали, нікого не обганяли.

Потім до мене підійшла туфелька з високим каблучком і довгим носиком. Вона сказала:

– Якщо ви справжні друзі, ви повинні помиритися!

І зникла.

А я взявся за діло. Підійшов до нього і підштовхнув:

– Ну що, помиримося?

І він мене підштовхнув:

– Помиримося! І знову почалося ганяння по класу і господарі знову стали веселими. ■

Розповідь про Петрика. (Чому деякі люди не хочуть сповідатися?)

Петро святкував свій дев'ятий день народження. Батьки погодилися, щоб він запросив на скромну гостину своїх товаришів і товаришок. З тієї нагоди мама спекла смачний торт, а бабуся приготувала чудове морозиво. Усіх гостей було запрошено на сімнадцяту годину, але деякі прийшли навіть швидше. Спочатку з'явилися Микола та Іван. Вони принесли в подарунок Петрові найновіший каталог автомобілів. За хвилину прийшла Даринка і вручила іменинникові малий калькулятор на сонячні батареї. Гості прибували по одному і малими групами.

П'ятнадцять хвилин по п'ятій вже було коло десяти осіб. Петро радів подарункам і щиро дякував за них своїм гостям. Однак було помітно, що він весь час неспокійно дивиться то на годинник, то в бік коридору. Петрові друзі вже здогадувалися, кого він виглядає: ще не прийшов його найкращий приятель Назар. Він навіть обіцяв Петрові, що прийде швидше і вони разом під'єднають кольорові лампочки до магнітофона. Це мала бути велика несподіванка для всіх – щоб було так, як на справжній дискотеці. Невже щось трапилося?

О пів на шосту Петрова мама запросила всіх до великої кімнати, де на гостей уже чекав накритий стіл. У всіх був чудовий настрій, крім іменинника, що не міг приховати свого хвилювання. Він розумів, що вже не вийде несподіванки з дискотекою і треба буде під'єднувати лампочки при всіх. Також вони з Назаром планували, що в кімнаті несподівано погасне світло і все довкола буде в кольорах. Петро зі злістю сказав:

– Як ні, то ні! Коли йому щось не подобається, то він може взагалі не приходити. Тепер виявилося, який він приятель!

За декілька хвилин перед шостою пролунав дзвінок. Мама відчинила двері й побачила задиханого Назара, що тримав у руках велику пачку. Уже з порога він попросив пробачення:

– Вибачте за спізнення, ми з татом щойно закінчили робити подарунок для Петра. Це найновіша модель реактивного літака. Я клеїв його разом з татом, і ще ми малювали військові емблеми, які довго сохнули. «Знаєте, – тихо промовив Назар, – Петро мій найкращий товариш, і я не хотів дарувати йому будь-що, що можна купити в магазині, а те, що я зробив сам.»

Коли Назар зайшов до кімнати, тримаючи в руках прекрасну модель літака, всі аж заплескали в долоні. Хлопець підійшов до Петра і сказав:

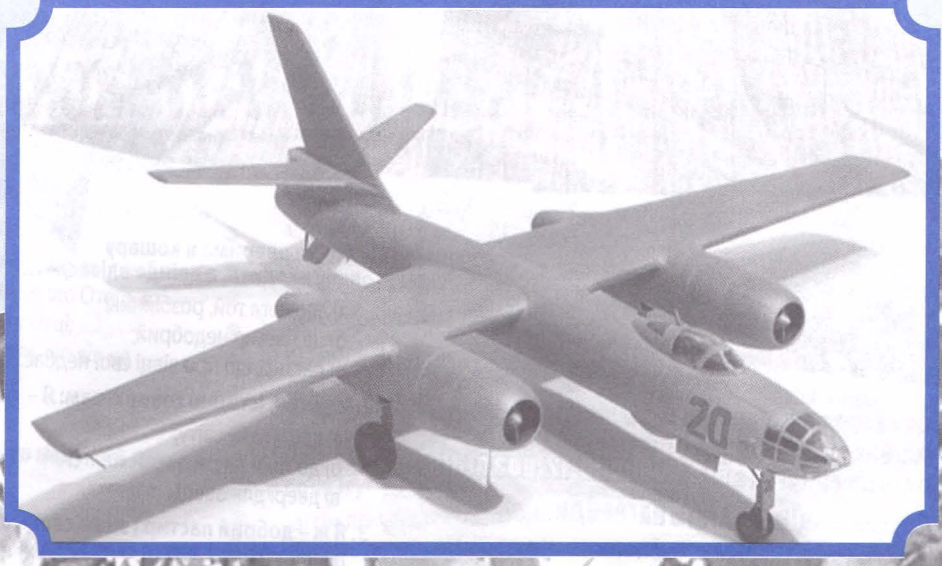

– Вибач за спізнення, я щойно закінчив робити для тебе подарунок. Я хотів, щоб він виглядав якнайкраще, але я не знав, що цей кольоровий лак так довго сохне. Але зараз усе гаразд. Ось, прийми від мене цей літак разом зі щирими вітаннями.

Назар простягнув Петрові модель літака – тут сталося несподіване. Петро повернувся боком до приятеля і, дивлячись у вікно, сказав:

– Від «пізніх Іванів» я не потребую вітань і подарунків.

Запала тиша... Назар застиг на місці, тримаючи в руках літака так, ніби той за хвилину мав злетіти.

– Петрику, – тихо сказав Назар, – але ж я не хотів. Це для тебе я малював усі ці значки...

Петро гладив рукою скатертину і дивився кудись униз.

– Тоді треба було швидше почати малювати, – сказав він.

– Петрусику, так не можна, – доброзичливо втрутилася мама. – Назар справді старався. З кожцним може так трапитися, коли щось неочікувано затягнеться.

Але Петро вперто повторював:

– Я не гніваюся, але я не хочу цього літака. Назар опустив свій подарунок і ще тихіше сказав лиш одне:

– На жаль...

Він уже зібрався виходити в коридор. Та в цю мить задзвонив телефон. Мама підняла слухавку і звернулася до Петра:

– Це до тебе. Телефонував батько Назара:

– Привіт, Петре! Усіх тобі гараздів! Сподіваюся, тобі сподобався подарунок від Назара? Він робив його для тебе вже кілька днів. Він увесь час повторював, що це має бути найкраща модель, бо це для найкращого друга...

Петро швидко відклав слухавку і подався в коридор, гукаючи:

– Назаре, зачекай!

Він наздогнав товариша вже майже в дверях.

– Не ображайся на мене! Я трохи розсердився, бо це кольорове світло було для мене важливе, але тепер це вже не має значення. Я дуже радію, що ти є, а літак найкращий від усіх, які я лишень бачив у своєму житті.

Назар усміхнувся від вуха до вуха.

– Я радий, що тобі сподобалося, – сказав він. – А про світло не турбуйся. Мій тато вдома вже все склав, і ми під'єднаємо його у твоїй кімнаті, поки всі будуть їсти морозиво. Ніхто навіть не здогадається, що ми готуємо таку несподіванку... ■

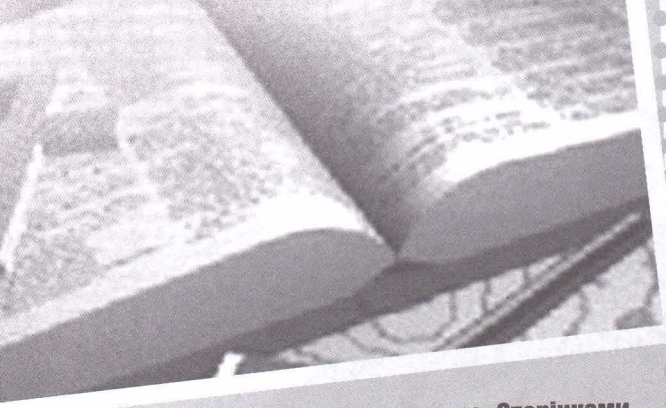

КОНКУРС

Шановний читачу, продовжуємо конкурс «Сторінками Святого Письма». Ці запитання стосуються Євангелії Господа Нашого Ісуса Христа від Йоана 10-12 розділів.

НА ПЕРЕМОЖЦІВ ЧЕКАЮТЬ НАГОРОДИ!!!

У жеребкуванні візьмуть участь тільки ті, що дадуть правильні відповіді на всі запитання.

Відповіді надсилайте за адресою:

79019, М. ЛЬВІВ, ВУЛ. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, 36,
СВЯТООНУФРІЇВСЬКИЙ МОНАСТИР ОТЦІВ ВАСИЛІЯН, «МІСІОНАРЧИКОВІ».

Найактивніші учасники, які надішлють щонайменше 3 листи з відповідями (тобто завдання з різних номерів журналу), візьмуть участь у розіграші суперпризу.

Не забудь вказати свою адресу, номер телефону та свій вік.

БАЖАЄМО УСПІХІВ!

1. Хто не дверима в кошару овечу входить, а деінде влізає, – ...

а) злодюга той, розбійник;
б) це пастир недобрий;
в) пастир, що про вівці свої недбає.

2. Істинно, істинно говорю вам: Я – ...

а) світло для світу;
б) добрий пастир;
в) двері для овець.

3. Я ж – добрий пастир і знаю своїх, а мої мене ..., я знаю Отця, і життя своє кладу я за моїх овець

а) почитають;
б) знають;
в) прославляють.

4. Чому юдеї не вірили Ісусовим словам?

а) бо впали в гординю;
б) бо вважали його богохульником;
в) бо не з його вони овець.

5. За що Юдеї хотіли каменувати Ісуса?

а) за богохульство;
б) за неправдиві світчення;
в) за осуд.

КОЛИ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НІЧ?

ІЗ КНИГИ БРУНО ФЕРРЕРО, «40 КАЗОК У ПУСТЕЛІ».

Один старий рабин якось спитав своїх учнів, як можна точно розпізнати мить, коли закінчується ніч і розпочинається день.

– Можливо, це коли вже чітко можна відрізнити собаку від вівці?

– Ні, – відповів рабин.

– Або коли можна відрізнити фінікове дерево від фігового?

– Ні, – знову відказав рабин.

– То коли ж? – поспитали учні.

– А тоді, коли, вдивляючись в обличчя будь-якої особи, впізнаватимеш у ній брата чи сестру. До того ж моменту у твоєму серці панує ніч, – пояснив рабин.

«Ми навчилися літати, немов птахи, плавати, мов риби, але не навчилися жити як брати».
(Мартин Лютер Кінґ)

«Сторінками Святого Письма»

Чому Ісус просив, щоб увірували бодай в діла його?

а) щоб зрозуміли,що він син Божий;
б) щоб увірували, що Отець в ньому, а він в Отці;
в) щоб зрозуміли, що він не богохулить.

ГЛАВА 11

З якого міста був недужий Лазар?

а) Витанії;
б) Ариматеї;
в) Капернауму.

– воскресіння і життя. Хто в мене рує,той – …»

смутку не зазнає ніколи;
довго проживе на землі;
навіть і вмерши житиме.

жен, хто живе мене вірує, – …

не вмре повіки;
той навіть і вмерши житиме;
смерті не зазнає ніколи.

4. Коли віруєш, то…

а) отримаєш прощення гріхів;
б) побачиш славу Божу;
в) ввійдеш в Царство Небесне.

5. Чи воскресив Ісус Лазаря?

а) так;
б) ні
в) воскресив, але пізніше.

ГЛАВА 12

1) Коли Ісус прибув у Витанію?

а) сім день перед Пасхою;
б) п'ять день перед Пасхою;
в) шість день перед Пасхою.

2. Чому народ вийшов Ісусові на зустріч з окликами Осанна?

а) бо увірували в нього;
б) бо довідались про чудо,що Ісус учинив;
в) бо полюбили його.

3. Заради кого злинув голос у храмі?

а) заради Ісуса;
б) заради фарисеїв;
в) заради людей.

4. «Я – світло, на світ прийшов, щоб кожен, хто в мене вірує,…»

а) не перебував у темряві;
б) мав життя вічне;
в) смутку не зазнав ніколи.

5. «Коли хтось мої слова слухає, а їх не береже, я його не суджу, бо я прийшов не судити світ, а … »

а) визволити його від гріха;
б) спасти світ;
в) навернути світ.

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ КОНКУРСУ ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ:

1) а; 2) б; 3) в; 4) в; 5) б; 6) а; 7) а; 8) в; 9) а; 10) б; 11) а; 12) в; 13) а; 14) а; 15) а; 16) б.

ПРИЗИ ОТРИМУЮТЬ:

Ярина Левицька (с. Васючин);
Аліна Чекаліна (м. Червоноград);
Назар Павлучкович (с. Лавочне).

ВЕСЕЛИНКИ

ЧОГО НЕ СЛІД КАЗАТИ

– Ігорку! Невже ти навчив нашого папугу лаятися?
– Ні, мамусю. Я тільки сказав йому, чого не слід говорити.

УЖЕ СКУЧИЛА!

– Знаєш що, доню, сходи на вулицю, пограйся, а як заскучаєш за мною, то приходь додому, я пригощу тебе тортом.
– Мамо, а я вже скучила за тобою!

ЛОГІЧНО

– Як зберегти м'ясо тварини свіжим? – запитує учитель.
– Для цього треба залишити тварину живою.

СТРАШНІ ІСТОРІЇ

– Чому ви завжди розповідаєте страшні історії, коли стрижете мене?
– Бо тоді у тебе так гарно піднімається волосся, що стригти – одне задоволення!

КРОСВОРД «ШКІЛЬНИЙ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

(Три крапки замініть словом із пісень та віршів)

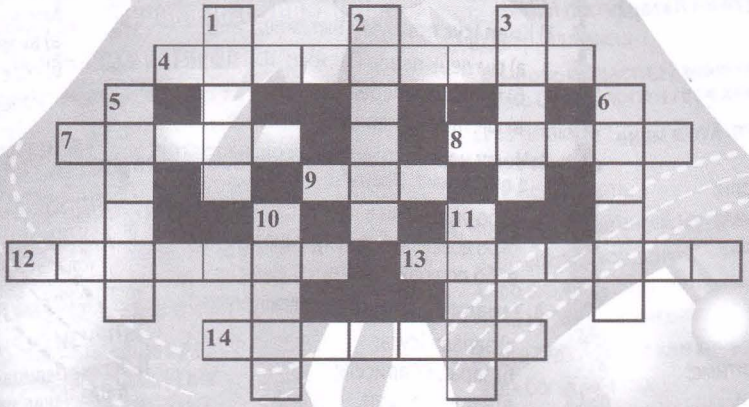

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 4. Є книг багато – радісних, печальних, товстих, тонких, барвистих, наче жар. Але одна – книжкам усім …, і звуть її по простому – БУКВАР (Валентин Бичко «Буквар»). 7. Жовтіє листя на тополі. Летять у синяві хмарки. Відкрито навстіж двері в школі, ідуть до школи первачки. З гілок тополь злітає листя, кружляє й падає до ніг. Уперше діти урочисто переступають цей … (Наталя Забіла «Перше вересня»). 8. Чистенькі віконця сміються до сонця, дітоньки довкола, наша люба … (загадка). 9. … любить всіх людей, і мене, і тебе, і великих, і малих з любов'ю прийме. Всім скажіте, вість усім несіте, що Отець Небесний радо всіх прийме! 12. … встає і шумить трава, бачу стежку, де проходиш ти, рідна ти. Вчителько моя, зоре світова, звідки виглядати, де тебе знайти? (сл. Андрія Малишка «Пісня про вчительку»). 13. На столі лежать зошитки малі, … щебече, золота, золота. І летять, летять в небі журавлі, дзвоник ніби кличе в молоді літа (сл. Андрія Малишка «Пісня про вчительку»). 14. Усне або письмове привітання з побажанням успіхів.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Правда ж, мамо, я великий? Сам взуваю черевики, зашнуровую шнурочки, сам вбираюся в сорочку, сам лице і руки мию, сам зачісуватись вмію, і не плачу я ніколи! Скоро вже піду до школи! – автор … Познанська «Правда ж, мамо, я великий?»). 2. Хто ж то такая в світі щаслива, мудра, правдива і жартовлива? Як не вгадали, стану в пригоді, річ коротенька: книжка, та й годі (Леонід … «Бачить не бачить»). 3. Казала мені мати раненько все вставати: «Вмий …, помолися, до книжечки берися» (пісня «Казала мені мати»). 5. Засмутилось кошеня – треба в школу йти щодня. І прикинулося вмить, що у нього хвіст болить. Довго думав баранець і промовив як мудрець: «Це хвороба непроста, треба різати хвоста». Кошеня кричить: «Ніколи! Краще я піду до школи!» (Назва вірша Платона Воронька). 6. Відомий український композитор, автор «Пісні про вчительку» – … Майборода. 10. Низький Вам …, дорогі вчителі! Хай рушником Вам стеляться путі, нехай завжди щастить Вам у житті, даруємо свято від усієї душі (Свято «Уклін тобі, наставнику»). 11. Словесно-музичний твір, призначений для співу.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за липень-серпень 2011 року:
По горизонталі: 2.Люд. 6.Герб. 7.Золото. 13.Сімферополь. 14.Народ. 15.Пісня. 17.Лисенко. 19.Нестор. 21.Шкрумеляк. 22.Хорив. 23.Мир. 24.Гопак. 26.Голос. 27.Десна.
По вертикалі: 1.Любов. 3.Небо. 4.Володимир. 5.Софія. 8.Сонце. 9.Місто. 10.Немирів.11.Говерла. 12.Батурин. 16.Сіль. 18.Курчик. 20.Тухля. 23.Мак. 24.Горобець. 25.Чорне.

Номер підготував:
бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Допомагали: Павло Білик,
Віталій Павлучкович.

«З БОЖОЮ ЛАСКОЮ Й ДОПОМОГОЮ НЕ ДОЗВОЛЬМО, ЩОБ ЗЛО СЕКТАНТСТВА НАС ПЕРЕМОГЛО»

Інтерв'ю «Католицького Оглядача» з Протоархимандритом Василянського Чину Св. Йосафата о. Василем Ковбичем з приводу сектанської групи Догнала. Пропонуємо його текст читачам «Місіонаря».

З якого часу Вам відоме ім'я Антоніна (Іллі) Догнала з його групою?

Група Догнала мені відома ще із тих часів, коли він та його прихильники були студентами у Польщі – точніше, з 1996 року. Бажаю підкреслити, що їхні тодішні хибні переконання і схильності не тільки не змінилися, а розвинулися на гірше.

Як ілюстрацію прикладу можна навести той факт, коли догналівці перебували між іншими василіянськими студентами у Польщі, тоді настоятелі з ними мали такі проблеми у чернечій спільноті: 1) вони діяли як закрита група; 2) мали трудність у співжитті та спілкуванні із тими, що повністю не поділяють думки і переконання групи; 3) траплялася ворожнеча проти неоднодумців; 4) вони організували і проводили «окремі молитви»; 5) не цінували літургійних богослужінь (пізніше настоятелі збагнули причину цього: в літургійних молінних християнин визнає себе грішною людиною, потребуючою Божого помилування і прощення, а ми всі добре знаємо, що тоді, коли догналівці вже діяли точно як секта, вони пропонували зупинити служіння Божественної Літургії на шість років – очевидно, причина в тому, що Чесне і Пресвяте Тіло і Кров Господа і Бога і Спаса нашого Ісуса Христа під видами хліба і вина дається на відпущення гріхів і на життя вічне, а вони переконані, що їм відпущення гріхів непотрібне); 6) від самого початку в них була дискримінація проти грішних (а пізніше це проявилося їхнім постійним зусиллям публічно виявляти чужі гріхи, та коли чужих гріхів не було достатньо, зокрема у настоятелів та церковної влади, то вони зводили на них наклепи). Підсумовуючи, скажемо: від самого початку вони виявили себе нездатними творити чернечу спільноту з неоднодумцями, а тепер вони нездатні бути членами Христової Церкви,

засуджують і виключають всіх, навіть Святішого Отця Папу Римського.

Коли вони ще були студентами, їх скоро розпізнав тодішній протоігумен о. Володимир Ющак. Він їх відіслав до василіянської Провінції у Словаччині, до якої належали. Але, на жаль, два ченці з України того часу вже дали себе звести ідеями і практиками Догнала. Це був о. Маркіян Гітюк і о. Роман Шелепко.

Догнал зі своєю групою постійно був неслухняним своєму протоігуменові, творив конфлікти і виявляв бажання робити щось окремо, але під василіанським прикриттям – до тієї міри, що він створив свій патріархат під прапором «католицтва», хоч у нього нічого католицького немає.

У добрій вірі, з надією вирішення конфліктних обставин, протоархимандрит о. Діонісій Ляхович посприяв їм відкрити пробну спільноту з місією в Празі при греко-католицькій катедрі. Також дозволено їм було відкрити монастир у Сазаві, недалеко від Праги. Вони скористалися становищем і в травні 2003 року організували протест проти призначеного Апостольського екзарха Греко-Католицької Церкви у Чеській Республіці – єпископа Ладіслава Гучки – та не дозволили, щоб його хіротонія відбулася у катедрі.

Слід визнати, що, на жаль, цей скандальний факт не став достатнім для того, щоб тодішня Управа Чину остаточно ліквідувала цю групу. Якби вони відмовилися надолужити скоєну кривду особам і Церкві та у випадку браку щирої поправи, то ще тоді вони мали би бути виключені з Чину. Замість того надалі в добрій вірі була спроба їх поодинці розмістити в різних Провінціях, але це не вдалося – ніхто не хотів прийняти їх до себе з метою уникнення проблем.

Все закінчилось тим, що тодішній протоігумен о. Йосиф Будай, ЧСВВ, з батьківським милосердям прийняв їх до монастиря в с. Підгірці. На жаль, за вимогами самої групи, їх послано туди всіх разом. Догналівська група мала можливість продовжувати свою шкідливу діяльність серед віруючих за допомогою своїх «реколекцій» у цьому монастирі та ще на запрошення ішли до різних інших парафій, інституцій, жіночих чернечих спільнот. Особливу духовну шкоду вони завдали в Дрогобичі, де їх багато разів запрошували на різні парафії, також біля Івано-Франківська, зокрема в м. Тисмениці. На початку не знайшлося багато осіб, що розпізнали в них різні відхилення у справах віри та релігійних практик. Пізніше постраждали від них усі, навіть єпископи і вища церковна влада, що в добрій вірі бажали дати догналівцям нагоду до церковного служіння. Шкода і дуже боляче, що дехто на початку не вірив тим василіянам, які догналівську групу розпізнали і повідомляли про те, що вона небезпечна для Церкви.

Що особливо характеризує їхню релігійність?

Схильність творити щось окремо – лише під прикриттям і назвою Чину та УГКЦ. Вони постійно тиснули, на кого лише могли, щоб створити щось своєрідне («sui generis»), але також окреме від найближчого настоятеля Чину («sui iuris»): наполягали на тому, щоб бути підпорядкованими прямо протоархимандритові, що в Римі.

У своїх дуже притаманних «релігійних обрядах» вони проводили свого роду «промивання мізків». На підставі свідчень тих вірних, що розпізнали шкідливість догналівських процедур і відійшли від них, це були довготривалі «сповіді» (годинами або майже цілими днями, з повторенням наступного дня) з дивними молитовними практиками, метою яких є виснажити людину, щоб її перепрограмувати психічно. Після такої процедури людина втрачає свою здатність вільно і тверезо мислити і вирішувати. Деякі віруючі потрапили у психіатричну лікарню, інші зруйнували власні сім'ї.

Завершення процедури «промивання мізків» полягає в тому, що відбувається свого роду «обряд отримання Святого Духа». Найдивніше є те, що догналівці приписували собі в цьому монополію – тобто переконували віруючих, що виключно в них можливо це зробити. При цьому вони переконали себе і віруючих, що той, хто таким чином отримав Святого Духа, є безгрішним і в усьому непомильним, бо Святий Дух безгрішний і непомильний. Їхня поведінка підтверджує, що вони себе вважають безгрішними і непомильними. Внаслідок цього їм неначе все дозволено – ось чому вони сьогодні не здатні дотримуватися жодного правопорядку: ні чернечого, ні церковного, та ще збираються наказувати цивільній владі.

Узалежнення віруючих, доведення їх до фанатичного захисту їхнього провідника Догнала і його групи та очорнення всіх інших – це все вони від самого початку в с. Підгірці практикували з великим запалом, а радше – фанатизмом.

Коли розпочалися особливі проблеми?

Догналівці у Підгірцях почали воювати проти місцевих настоятелів і шукати незалежності від них. Жили в непослусі, зокрема щодо нового протоігумена о. Григорія Гриньківа – вибраного і призначеного на Провінційній Капітулі в лютому 2004 року.

Побачивши шкідливість і велику небезпеку для Чину і Церкви, Генеральна Капітула нашого Чину в Римі вирішила ліквідувати цю групу. Догнал про це довідався. Своєю чергою, він не дочекався остаточних рішень і звернувся безпосередньо до Конгрегації Східних Церков з проханням стати незалежним монастирем. Капітула постановила остаточно ліквідувати цю руйнуючу групу, доручивши всі необхідні для цього адміністративні повноваження протоархимандритові з його радниками.

Чи ці проблеми переросли у загострення?

Так. Виконуючи рішення Капітули перший головний радник, о. Ґенезій Віомар, наприкінці літа 2004 року відвідав догналівців у монастирі в с. Підгірцях. Вони себе вже вважали незалежними від Чину і зорганізували проти нього бунт. Отці, які його супроводжували, можуть дати свідчення цього факту. Сам о. Ґенезій, розповідаючи про своє враження й все, що там трапилося, твердив, що це був неначе напад біснуватих і що він жодних побожних осіб там не бачив, а чув неприродні, нелюдські крики. Не було навіть можливості провести тоді нормальну розмову.

На початку осені того ж року я прибув до них особисто з візитацією. Вони пішли на співпрацю, і розмова з кожним відбулася досить нормально. Перевіривши все, згідно з рішенням Капітули, я приготував для кожного з них висновки, а саме: 1) напоумлення за дуже грубі порушення чернечого і церковного правопорядку; 2) переміщення до Словаччини догналівців-громадян цієї держави з визначеними обов'язками щодо духовної віднови для дальшого перебування у Чині. Ті рішення я їм вручив особисто через кілька днів. Вони – на моє велике здивування – прийняли це досить мирно і обіцяли виконати. Було забезпечено навіть транспорт, щоб доставити їх до призначеного монастиря. Я домовився, що по дорозі до Києва в той самий день заїду в монастир у Підгірцях і з ними попрощаюся. Прощання не відбулося, бо вони зорганізували бунт проти мене і проти їхнього переміщення – моє враження від того було подібне, як перед тим в о. Ґенезія.

Після цього, згідно з чернечим і церковним правопорядком, дійшло до того, що кожен з них отримав відповідне число канонічних попереджень. Згодом отримали декрети виключення їх з Василіянського Чину, а декрети були потверджені Конгрегацією для Східних Церков – тобто Апостольським Престолом.

Вони зробили рекурс до Найвищого церковного суду проти декрету. Тим самим, згідно з правом, припинилася дія цих декретів. Суд тривав довго. Під час цього процесу вони інтенсивно займалися публічними наклепами проти своїх настоятелів і співбратів василіян, стараючись висвітлювати і перебільшувати недоліки деяких ченців, переносячи їх на всіх інших. Дуже скоро вони відкрили війну проти церковної влади, зокрема виступали з наклепами проти Блаженнішого Любомира.

Конгрегація Східних Церков, маючи надію на їхнє навернення, послала до них Апостольського візитатора в особі Преосвященного Кир Гліба Лончини, але вони його не прийняли.

Наприкінці, розглянувши все докладно і розсудивши, Найвищий церковний суд подав свій вирок для кожного з них: декрет виключення – дійсний. Такий вирок кожний з них отримав особисто.

Від якого часу можна окреслити відхід догналівської групи з Католицької Церкви?

Догнал проголосив себе єпископом. Так само всі, хто належить до цієї групи, за винятком о. Романа Шелепка. Чи хтось канонічно їх висвятив на єпископів? Досі ніхто не зміг про це докладно довідатися. Однак, згідно з церковним правопорядком, вони тим самим підлягають великій екскомуніці, тобто виключенню з Католицької Церкви.

Свою ситуацію вони ускладнили різними іншими діями, особливо тим, що вступили в боротьбу навіть проти найвищого Архиєрея – Папи Римського, зокрема проти беатифікації Папи Івана Павла II.

Що їх особливо характеризувало до моменту, коли вони стали псевдоєпископами?

Це були псевдомонахи, неслухняні і бунтівливі. Їм вдалося обдурити настоятелів, які допустили їх до складення вічних обітів, але вони насправді не виявили жодного наміру бути василіянами, а лише силою права, з юридичного огляду, належали до нашого Чину до дня, коли Найвищий церковний суд відхилив їхній рекурс проти декрету виключення. Від самого початку виявляли бажання мати свого безпосереднього настоятеля якнайдалі від них. Очевидно, з метою бути поза контролем.

Догналівці виявили бажання захопити владу у Чині і в Церкві, мати впливові служіння. Одного разу наважились вимагати призначення їх ви-

кладачами і виховниками у василіянській семінарії в Брюховичах.

Вони ніколи не просили у своїх настоятелів дозволу на здійснення їхніх задумів, але вимагали, часто постфактумом, ставлячи вищих настоятелів у складне становище, коли вже не було іншого виходу, окрім того, щоб задовольнити їх вимогу. Говорячи настоятелям одне, в дійсності порушували церковну і чернечу дисципліну.

В цьому дусі кар'єризму догналівці пізніше назвали себе «єпископами УГКЦ» і навіть поділилися єпархіями і вибрали «верховного архиєпископа». Згодом приписували собі «авторитет в імені Папи Римського виключати з Католицької Церкви всіх єпископів». В єрархії цієї догналівської «католицької» церкви наприкінці залишився сам Папа Римський, але вони і його згодом «виключили». Зараз їм потрібний титул «патріархату візантійської католицької церкви», але я переконаний, що ця псевдоідентичність довго не триватиме. Очевидно, ця секта не визнає Католицької Церкви поза своїми межами.

Які Ваші висновки щодо деструктивної діяльності секти Догнала?

Знаємо, що в Україні існує закон про свободу совісті й віровизнання, який не надає ніякій секті права агресивно накидатися на інші конфесії шляхом публічних наклепів і розпалювання ворожнечі між віруючими. Віруючі ж є громадянами України з правом свобідно і в мирі сповідувати свою віру. Очевидно, проблеми, створені сектою Догнала, не є спричинені якоюсь вірою, а грубим порушенням законного ладу й миру між громадянами. Справжня християнська віра таких проблем не творить, а помагає громадянам жити в мирі та творити добро для себе і для держави включно. Окрім цього, існують доведені факти, що догналівці розколюють сім'ї. Розбиття цієї фундаментальної клітинки суспільства є виразним порушенням закону про сім'ю. По-третє, існують доведені факти, що жертви секти Догнала зазнали психічних захворювань, що також є яскравим порушенням законодавства і спокою у суспільстві, яке держава не сміє толерувати, а повинна від цього захищати своїх громадян.

Я з Божою Церквою дуже співчуваю тим вірним, які дали себе звести, бо виявилися нездатними побачити, що догналівську секту підтримують не лише словесно, але і фінансово, найбільші вороги Христової Церкви. Мені насправді дуже шкода тих віруючих, які відпадають від правдивої віри. Вболіваю і молюся за них, бо вони або їхні родичі недавно перетерпіли жорстокі переслідування за віру під час тоталітарної радянської комуністичної й атеїстичної системи. Але людина, яка насправді вірить у Бога Отця, і Сина, і Святого Духа, яка насправді до цього ж Бога молиться, напевно не творить таких деструктивних вчинків, як Антонін (Ілля) Догнал і його група псевдоєпископів-самозванців.

Що Ви б порадили віруючим УГКЦ і всім вірним Католицької Церкви?

Я зі щирого серця і в моїй відповідальності перед Богом, перед Василіянським Чином і перед Христовою Католицькою Церквою, для добра кожної віруючої людини УГКЦ раджу насамперед усвідомити те, що правдива віра виявляється правдивою молитвою, а обидві разом – віра і молитва – виявляються відповідними добрими плодами в житті людини і Церкви. Правдива віра і правильна молитва християн приносять плоди покаяння, миру, злагоди, доброзичливості, довготерпеливості, плоди любові до ближнього і творення добрих діл для всіх.

Пригадаймо, дорогі у Христі брати і сестри, що Бог Отець, Його Споконвічний Син, і Святий Дух, остаточно об'явлений через Споконвічного Сина Ісуса Христа, – це Бог Єдиний у Пресвятій Тройці, який єднає всіх. Син Божий молиться, «щоб усі були одно» і дає нам нову заповідь: «любіть один одного, як я вас полюбив». Чим ближче людина до цього Бога, вона також ближча до будь-якої людини на цьому світі і ставиться з пошаною до всіх без винятку, бо любов до Бога веде до сповнення всіх Божих заповідей, які стосуються ближнього. Отже, коли хтось каже, що вірить у Бога, що любить Його та й молиться до нього, але поширює непорозуміння, напруження, ненависть, накидається із засудами й наклепами проти всіх, навіть проти Святішого Отця та Блаженного Папи Івана Павла II, то його віра, любов і молитва неправдиві. Стережімося лжепророків згідно з Христовою заповіддю і стараймося їх розпізнавати по їхніх

плодах. Тримаймося правдивої віри і Церкви – зберігаймо християнську віру в тій формі, що її приніс до нашої Богом благословенної землі св. рівноапостольний князь Володимир, тобто тоді, коли між християнами ще не було розколів, незважаючи на розвиток різноманітності обрядів.

Пригадаймо собі також, що Господь Бог – Єдиний безгрішний. Немає на світі людини, що жила і не згрішила б. Отримавши неоціненний дар віри, ми залишаємося людьми, немічними і грішними. Отже, ми потребуємо часто приступати до Святої Сповіді, навертатися постійно, відпокутувати свої гріхи. Своєю поведінкою й покірною молитвою митар був виправданий перед Богом, бо молився, кажучи: «Боже, милостивий будь мені грішному». Фарисей, який перераховував усі гріхи свого ближнього і хвалився перед Богом за свої вчинки, був засуджений Господом Богом. Перед нами, дорогі у Христі брати і сестри, вибір дороги. Чи ми підемо дорогою спасіння? Нехай Господь Бог нам допоможе. Отже відвертаймося від тих, хто веде себе, неначе в них гріха немає, а засуджують усіх, неначе тільки інші грішать. Ходімо Божою Дорогою, що нею є для нас Ісус Христос, а це дорога покаяння і добрих діл милосердя. З Божою ласкою й допомогою, не дозвольмо, щоб зло сектантства нас перемогло, але перемагаймо те зло добром (пор. Рм. 12,21), тобто правдивою вірою нашої Української Греко-Католицької Церкви, молімося і постійно творімо добрі вчинки так, як цього нас навчає Католицька Церква.

Нехай Господь благословить усіх нас і помагає вірити і правдиво творити єдину, святу, соборну й апостольську Церкву як дітям Єдиного Бога під проводом видимого Вселенського Пастиря Папи Римського. Нехай для цього Пресвята Богородиця Пречиста Діва Марія і всі святі землі української вимолюють у Бога потрібні нам ласки.

Слава Ісусу Христу! ■

ПРИРОДНЄ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї

Зореслава ГОРОДЕНЧУК
кандидат медичних наук, психолог

Регулювання народження дітей у природний спосіб ґрунтується на природі плідності подружньої пари, зумовленої циклічністю процесів у жіночому організмі. Потенційна плідність чоловіка і жінки суттєво відрізняються. Якщо чоловік плідний постійно від моменту досягнення статевої зрілості і до глибокої старості, то на плідність жінки припадає лише 2% від тривалості її життя. Чому так мало?

Фізіологічна неплідність жінки охоплює період до статевого дозрівання та після настання менопаузи. Парадоксально, але жінка неплідна також упродовж суттєвої частки дітородного віку. Зачаття дитини може відбутися лише протягом однієї доби у менструальному циклі жінки, оскільки після овуляції яйцеклітина живе лише 24 години. Чоловічі статеві клітини, сперматозоїди, можуть за наявності певних умов жити у статевих шляхах жінки пересічно упродовж трьох (до семи) днів. Таким чином, плідність подружньої пари обмежується кількома днями менструального циклу жінки: це загалом день овуляції плюс кілька днів до її настання. Бажаючи відкласти зачаття, подружжя планує статеве співжиття тільки на неплідний період циклу, натомість, прагнучи народити дитину, подружня пара може обрати для співжиття оптимальний час, коли ймовірність зачаття найвища.

Які є методи природного планування сім'ї? Згідно з поділом ВООЗ, розрізняють такі методи природного планування сім'ї: метод ритму, або календарний, (Огіно-Кнауса); однопоказникові методи – температурний (вузький і розширений) та овуляційний (Біллінгса); багатопоказникові, чи, інакше, симптомо-термальні, методи.

У найдавнішому із методів природного планування сім'ї, календарному методі, який розробили у 30-х роках японський хірург К. Огіно і австрійський патолог Г. Кнаус, період плідності намагалися елементарно підрахувати на основі тривалості останніх 12 попередніх циклів, ви-

ходячи, з того, що тривалість другої фази циклу (від овуляції до початку наступної менструації) завжди стала і становить 12-16 днів. Цей метод непридатний після пологів, після викидня, при нерегулярних циклах і в період пременопаузи.

Названі далі методи, на відміну від календарного, передбачають індивідуальну інтерпретацію кожного циклу та поточне визначення плідного та неплідного періодів. Ці методи ВООЗ рекомендує називати методами розпізнавання плідності.

Температурний метод полягає у щоденному вимірюванні базальної температури тіла (температури відпочинку, яку вимірюють після щонайменше 3 годин сну, не встаючи з ліжка) та її занотовування із дотриманням кількох простих правил. Це найпростіший тест на визначення функції яєчників. У здорової дорослої жінки базальна температура двофазна. У першій фазі (фазі дозрівання яйцеклітини) вона утримується на низькому рівні, натомість у другій (фазі жовтого тіла) її показники підвищуються на 0,2-0,5° С. Треба зауважити, що абсолютні значення високих і низьких температур можуть коливатися в досить широких межах, що залежать від індивідуальних особливостей організму жінки та низки обставин, які супроводжують вимірювання температури (йдеться про те, що базальна температура після овуляції зовсім не обов'язково мусить бути вищою за 37° С). Фаза високих температур починається, як звичайно, за 12-16 днів до наступної менструації. Метою вимірювання базальної температури є розпізнавання овуляції, яка найімовірніше настає у перші 1-2 дні високих температур.

Вузький температурний метод дає змогу визначити лише період неплідності після овуляції (наприкінці циклу). У розширеному температурному методі за допомогою підрахунку визначають також період відносної передовуляційної неплідності. Треба зауважити, що вимірювання базальної температури (незалежно від методу, у рамках якого воно практикується) має ще одну додаткову перевагу – дає змогу дуже рано розпізнати вагітність. Утримування температури на високому рівні впродовж 18-20 днів після підтвердженого стрибка з дуже високою ймовірністю вказує на можливість вагітності, яку пізніше можна підтвердити іншими методами.

Овуляційний метод Біллінгса базується на щоденному спостереженні за слизом, який утворюється в шийці матки, та відчуттям, яке виникає у присінку піхви. Протягом циклу залози шийки матки постійно утворюють слиз, який змінюється відповідно до процесів, які відбуваються у яєчниках. За даними ВООЗ, близько 97% жінок, незалежно від культурного і освітнього рівня, спроможні за три цикли навчитися спостерігати за слизом та інтерпретувати його зміни. Метод розробили і впровадили у 1960-х роках подружжя лікарів Джон і Евелін Біллінгс, які в той час жили і працювали в Австралії. Під час спілкування з австралійськими аборигенами вони виявили цікаву річ: діти у сім'ях цієї спільноти народжувалися з великими перервами, через кілька років. Розпитуючи, як цього вдається досягнути, вони довідалися, що жінки вміють розпізнавати плідний і неплідний періоди свого циклу на основі відчуття, яке у них виникає у присінку піхви: відчуття вологості або мокроти вони трактують як плідність, натомість відчуття сухості – як неплідність. Ці знання дівчатка отримували від матерів у період дозрівання. Водночас у цій спільноті хлопців-підлітків також інформували про таку властивість жіночого організму, і те, що при бажанні відкласти зачаття треба стримуватися від статевих стосунків у плідну фазу циклу, молоді чоловіки сприймали цілком нормально.

Симптомо-термальний метод полягає у спостереженні більш ніж за одним проявом плідності для визначення як початку, так і кінця фази потенційної плідності. Це вимірювання базальної температури, спостереження за слизом, та інколи, спостереження за шийкою матки. Дані спостережень позначають на спеціально розробленій карті та інтерпретують за допомогою кількох простих правил. Відомо кілька різновидів симпто-термального методу, зокрема, австрійський (Ретцера), бірмінгемський (Дж. Кіплей та А. Флинн), американський (ліги Подружжя Подружжю) та ін.

Яка надійність методів розпізнавання плідності? Надійність різних методів природного планування сім'ї відрізняється настільки ж, як і різних методів контрацепції. Подібно до того, як не можна ставити на один щабель надійність

перерваного статевого акту та гормональних контрацептивів, неправомірно говорити про надійність природних методів загалом.

Із усіх методів природного планування сім'ї найменш надійний – календарний метод, який тепер втратив свою актуальність і має лише історичне значення. Все ж треба зауважити, що у тридцяті роки, коли він тільки з'явився, надійність його була вищою. Це зумовлювалося, в першу чергу, розміреністю ритму життя жінки, яка тоді переважно займалася домашнім господарством і вихованням дітей. Відсутність необхідності (та й традиції) праці поза домом давала змогу в значній мірі уникати стресових ситуацій та сприяла стабільності циклу.

Надійність різних методів природного планування сім'ї з вказівкою на дослідження подається у таблиці. Треба зауважити, що ефективність овуляційного методу у різних культурах дещо відрізняється. Якщо у країнах третього світу ефективність його дуже висока, то у країнах Європи вона дещо нижча, що спричинене низкою гігієнічних особливостей. Зокрема, носіння білизни утруднює спостереження за слизом. Вважають також, що симптоми слизу слабше виражені, якщо жінка п'є менше рідини.

Поява нових методів природного планування сім'ї – спочатку температурного, а потім овуляційного і симптомо-термального – дала можливість досягнути у природному плануванні сім'ї надійності порівняної з надійністю найдосконаліших на теперішній час методів контрацепції. У нещодавно завершеному у Гейдельберзькому університеті дослідженні із вивчення ефективності симптомо-термального методу (спостереження за слизом + вимірювання базальної температури), яке проводили з 1985 року і яке охоплювало 900 жінок із вивченням їх 17638 циклів, засвідчено, що за умови досконалого дотримання правил методу (тобто за відсутності співжиття із презервативом у плідну фазу циклу) індекс Перла для нього становив 0,6 на 100 пар на 13 циклів.

Вимірювання температури, спостереження за слизом, а далі … необхідність стримування. Це старомодно, до того ж створює масу незручностей. Хто ж цікавиться такими методами?

За різними даними, природні методи практикують у різних країнах до 11% подружжів, а з урахуванням застосування також бар'єрних контрацептивів у плідну фазу циклу – до 35% подружь.

Подружжя обирають природне планування сім'ї через різні причин, зокрема, нешкідливість для здоров'я, високу надійність, узгодженість з моральними та релігійними переконаннями. Обравши метод через ту чи іншу конкретну причину, подружжя пізніше виявляє, що він має й інші переваги, про які вони раніше не здогадувалися, – це розуміння та акцептація свого тіла (як жінки, так і чоловіка), поглиблення сприйняття себе як особистості, поглиблення подружнього зв'язку тощо.

У нещодавно завершеному великому дослідженні із вивчення надійності симптомотермального методу найбільшу групу учасниць становили жінки віком від 20 до 30 років. Для цього покоління, як відзначила д-р Петра Франк-Германн, «гормональна таблетка – це вже пережиток минулого, а контрацептивна революція 60-70-х років – лише історія. Натомість альтернативні методи, зокрема, симптомотермальний, вони вважають цікавими і новаторськими. У процесі дослідження жінки здобули глибокі знання про свою плідність і вміння спостерігати за своїм організмом. Їх тіло перестало бути для них «чорною скринькою», яку знає лише гінеколог.

Під час проведення цього дослідження від методу у зв'язку з незадоволенням ним, відмовилися всього 9,2% на 100% жінок, що досить мало, якщо врахувати, що від гормональних контрацептивів у перший рік застосування відмовляються близько третини жінок.

Якщо метод розпізнавання плідності застосовують для уникнення зачаття, то чим це відрізняється від контрацепції? Адже мета в обох випадках одна і та ж.

Відмінність між природним плануванням сім'ї і контрацепцією можна пояснити лише в контексті партнерства і любові. Дійсно, на перший погляд тут є багато спільного: сучасні методи природного планування сім'ї і контрацепція (зокрема, гормональна) мають однаково високу, хоч і не стовідсоткову надійність; в обидвох

випадках треба прикласти зусиль, щоби щось зробити заради регуляції зачаття (безумовно, при застосуванні методів природного планування сім'ї ці зусилля треба прикладати постійно і більшою мірою), зрештою, досить невелика шкідливість контрацепції для здоров'я (ускладнення від неї не мусять виникати у кожної жінки) тощо.

Безаперечно, що статеве співжиття – це важливий чинник, який єднає подружжя і поглиблює подружній зв'язок. Радість, яку дає вдале статеве співжиття, має величезне єднальне значення і є своєрідним «барометром» подружньої любові. Але трапляються ситуації, коли від нього треба тимчасово відмовитися, наприклад, при вагітності, особливо ускладненій, у післяпологовий період, при хворобі, вимушених від'їздах тощо. Статеві потреби людини не вимагають задоволення під загрозою втрати життя. Вміння у цьому почекати – це суттєвий елемент зрілості людини, навичка, яку можна здобути лише у молодому віці. Важливою рисою подружньої любові є повага до чоловіка чи дружини, вміння прийняти їх разом з усіма обмеженнями.

Розуміння плідності, що виражається у прагненні її знищити, порушує подружній зв'язок: наприклад, чоловік не помічає, що дружину від гормональних таблеток нудить або через «спіраль» вона має тривалі болючі місячні. Виникає питання: чи дійсно він її любить? Культ спонтанності, який наполегливо намагаються впровадити у статеве співжиття і який трактують як «свободу», вимагає постійної сексуальної доступності жінки, чого можна досягнути лише шляхом її знеплідення, – для цього застосовують контрацептиви. Проте знеплідення принизливе для людини, навіть якщо для його виправдання знаходять цілком переконливі за своєю раціональністю аргументи.

Вважають, що слабкою стороною природних методів є необхідність періодів вимушеної відмови від співжиття, а також те, що чоловік мусить співпрацювати з жінкою, хоч і не хоче цього. Як же насправді? Опоненти природних методів дійсно вважають, що період вимушеної абстиненції руйнує подружжя, навіть називають таку відмову від співжиття неприродною. Через цю саму причину припускають, що широке застосування контрацептивів поліпшує стосунки у подружжі та зміцнює сім'ю. Насправді розповсюдження легкодоступних оральних контрацептивів супроводжувалося масовим руйнуванням подружжя та сім'ї. Дж. Біллінгс коментує це таким чином, що сподівання від штучної контрацепції щодо «неперервної спроможності до статевого співжиття … які насправді у подружжі нереальні, створює передумови для розпаду подружжя». Натомість необхідність співпраці чоловіка з дружиною є не слабкістю, а силою природних методів. «Для того, щоб природний метод «працював», потрібна співпраця, але вона потрібна і для стабільності самого подружжя. У парах, де жінка примушує чоловіка до співпраці у близьких стосунках… статевий акт є вираженням глибоких почуттів, вільним вибором, а не використанням іншого для задоволення своєї «непереборної» фізіологічної потреби».

Що я говорю, коли питають, які методи контрацепції пропоную? Я пояснюю, що не можу запропонувати контрацепції ні зі своїх моральних, ні з суто лікарських переконань. Добре відомо, що Церква вважає контрацепцію гріхом, а я намагаюся дотримуватися науки Церкви також у своїй фаховій праці. Натомість я пропоную вивчити, як провадити самоспостереження з метою розпізнавання плідності. Якщо у людей є таке бажання, я допомагаю їм у цьому, якщо все ж хочуть, наприклад, поставити «спіраль», то мусять звернутися до когось іншого. Все ж найчастіше до мене звертаються жінки, які або вже практикують природні методи планування сім'ї, або хочуть цього навчитися.

Чи можуть якимось чином допомогти методи розпізнавання плідності у тих випадках, коли подружжя не може зачати дитину?

Це можливе у тих випадках, коли неможливість зачаття зумовлена так званою зниженою плідністю чи дуже коротким періодом плідності у циклі жінки, який іноді обмежується буквально одним днем. Вміння розпізнати сприятливий для зачаття день часто дає можливість швидко досягнути довгоочікуваної вагітності, проте це можливо лише у випадках, коли нема якоїсь іншої фізичної причини для неплідності. ■

«СВЯТІСТЬ І ГІДНІСТЬ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ – ВИХІДНИЙ ПУНКТ СОЦІАЛЬНОЇ ДОКТРИНИ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ»

Перші століття існування Церкви позначені в історії перш за все становленням єрархічної структури і формування догматичного вчення. Сьогодні, після майже двох тисяч років, Церква звертає найбільшу увагу в інший бік – на людину, її життя і місце в суспільстві, а також на проблеми, що з цим пов'язані. Вже випрацювана ціла система т. зв. соціального вчення або соціальної доктрини Католицької Церкви, про деякі елементи якого вже публікувалися статті в нашому часописі, а про інші публікуватимуться в майбутньому. Ця сфера набрала останнім часом (особливо у XX ст.) величезної актуальності, про що свідчать ріки чорнила, списані для висвітлення її проблем. Про це розмовляємо з авторитетним і дуже досвідченим спеціалістом, доктором богослов'я, істориком, завідувачем кафедри богослов'я університету св. Томи Аквінського штату Мічиган (США) професором Робертом Марко.

Професоре Марко, пропоную почати зі ставлення Церкви до соціальних питань. Чи Церква завжди була в них зацікавлена і чи змінювалося соціальне вчення Церкви з часом?

Це дуже хороше питання. Ще в Старому Завіті пророки задумувалися над відносинами людини і Бога і над тим, як живуть люди, включаючи дуже різні проблеми, задовго до того, як у I ст. виникла Церква. Пізніше, в Новому Завіті, особливо в Євангелії від Луки, можна знайти багато про те, як люди повинні жити відповідно до того, що їхня гідність випливає з образу і подоби Божої. Таким чином, ми бачимо наступне. У Старому Завіті Бог творить кожну особу індивідуальністю. Бог є Творцем, а ми прийшли від Бога і повертаємося до Бога. Однак загальна картина включає не тільки окремих людей, – Авраама, Ісаака, Якова тощо – але також і весь народ, покликаний Богом у цілості, щоб бути разом Божими людьми. Те, як вони ставляться одні до одних, було показником того, як вони ставляться до Бога. Є одна американська свята, ще не канонізована, як і митрополит Андрей Шептицький, яка говорила, що ми любимо Бога тією самою мірою, що й людей. Я думаю, це правда.

Отже, Церква має глибоку традицію, що сягає Старого Завіту, пророків до Ісуса, євангелій, Отців Церкви. Ранні Отці займалися соціальними питаннями. Їх цікавило, наприклад, ставлення до бідних, сімейна проблематика, стосунки з владою тощо. Так, святий Іван Золотоустий, писав про багатство і бідність. Прикладів існує багато.

Зацікавлення Церкви соціальними питаннями не те що не згасає досі, але й збільшується. Для Католицької Церкви дуже знаменна подія сталася у 1891 р., коли папа Лев XIII написав енцикліку про робітниче питання під назвою Rerum Novarum (досл. «нові речі» – прим. ред.), і від того часу аж до Бенедикта XVI, який написав енцикліку Caritas is Veritate, виник цілий ряд важливих документів на соціальну тематику. Ми також маємо Компедіум соціальної доктрини Церкви, який, як ви знаєте, перекладений і українською мовою. Спостерігається певний розвиток науки Церкви у цій сфері. Наприклад, Церква завжди вірила в невід'ємність гідності кожної людини, але рабство колись толерувалося. Згодом, коли ми ставали дедалі більше розуміти, що означає гідність кожної людини, Церква це засудила. Сьогодні дається глибша оцінка правам людей брати участь у прийнятті рішень, що впливають на їх життя. І таких прикладів чимало. Тому тут простежується певний розвиток.

Є якійсь відмінності між соціальним вченням Католицької Церкви та інших Церков?

Інші християнські традиції також мають соціальне вчення. Історично склалося, що Католицька соціальна доктрина в широкому значенні, східна і західна, є більш розвинута, оскільки ми маємо написані енцикліки, задокументовані принципи, Компендіум (і всі ці тексти, до речі, можна легко відшукати навіть в Інтернеті). В сенсі такої чіткості і структурованості ми відрізняємося від інших конфесій.

Є відмінності і в змісті соціально-етичних норм. Вихідним пунктом католицького соціального вчення є святість і гідність людського життя. Тому тут дуже важлива тематика аборту. В нашій традиції життя визнається даром Божим, завжди захищається, тому ніхто не може його відібрати. Деякі протестантські деномінації вважають по-іншому і, наприклад, дозволяють аборт. Тому в цьому сенсі ми близькі до православних.

Ви згадували про принципи соціальної доктрини Церкви. Поясніть, будь ласка коротко, що під цим маємо на увазі.

Ми маємо кілька принципів, які можуть бути відомі в різних формулюваннях. Перший з них зводиться до того, що людське буття є сакральним і вимагає пошани як Божий образ і подоба. Інший принцип говорить про спільноту. Ми покликані жити разом з іншими. Його часто називають принципом солідарності. Ще інший принцип дає людині права і обов'язки, головний з яких – праця. Це і пакет прав, які нам належать, і одночасно вимоги, які слід виконувати. Деякі з них виключні, інші – ні. До останніх належить, наприклад, необхідність окремого піклування і турботи про бідних, що інколи виділяється в окремий принцип. Бог вимагає такої турботи не тому, що любить нижчі класи більше, ніж вищі або середні, а тому, що бідні не можуть самі про себе дбати. Однак піклуватися треба про всі Божі творіння, а не тільки про бідних.

Що ви думаєте про розвиток католицького соціального вчення Церкви в майбутньому?

Я, очевидно, не пророк, але точно виникатимуть нові проблеми. Наприклад, над енцикліклою Бенедикта XVI Caritas in veritate, вочевидь, працювали й інші фахівці, окрім Папи. Тому, правдоподібно, вона вийшла з запізненням (ця енцикліка задумувалася як реакція на глобальну економічну кризу у 2008-2009 рр., а вийшла аж влітку 2009 р. – прим. ред.). Такі речі трапляються. У 2008 р. я був в Україні, і мені вже тоді було зрозуміло, що фондовий ринок обвалюється і що, можливо, настає рецесія. Ми живемо в період глобалізації, коли події в одних країнах впливають на інші. Таким чином, саме сучасне життя постійно дає «матеріал» для реакції Церкви і для розвитку її соціального вчення.

Професоре Марко, у вас є достатньо великий досвід життя і праці в Україні. Ви знаєте наші проблеми зсередини. Що Церква робить для їх вирішення і що ще може робити?

Думаю, що Церква в Україні дуже добре працює в цьому напрямку. В культурному середовищі, де, можливо, як і на Заході, бідних, розумово або фізично обмежених чи відсталих людей не дуже поважають, все ж розвиваються організації, що працюють з такими людьми, або рухи на зразок Pro life (рух «за життя» – прим. ред.). Я мав нагоду бути в Сумах з другом, мати якого з допомогою парафіян свого храму двічі на тиждень годує бідних і бездомних. Я був цим вражений. І Греко-Католицька, і Римо-Католицька Церкви тут мають над чим працювати. З одного боку, в кожній парафії організована система пожертв для потребуючих. Це вже вагомий спосіб допомогти. З іншого – Церква в Україні має дуже авторитетне слово в публічному просторі. Вона може голосно говорити про те, як з моральної точки зору повинні жити люди в цій чудовій країні. Є багато інших варіантів. Церква у громадянському суспільстві насправді може зробити дуже багато, завжди зберігаючи баланс між милосердям і справедливістю. ■

Розмовляв Віктор Полетко

МИ ОРЕНДУЄМО ПРИРОДУ В БОГА

Штрихи до теми екології природи і екології людини

Віктор ЗАХАНДРЕВИЧ

Про екологічні проблеми останнім часом говорять багато, і тому, до певної міри, тема природи чи охорони навколишнього середовища може здаватись банальною. Однак видається доцільним нагадати читачам про певні аспекти цієї проблематики, зокрема те, що Церква говорить з цього приводу, та сказати декілька слів стосовно того, як кожен з нас може спричинитися до очищення навколишнього середовища.

Говорячи на початку про банальність тематики, автор передбачив іронічні посмішки читачів чи пак здивування на кшталт: що ще нового може бути про це сказано такого, чого ми ще не чули? Однак засоби масової інформації зазвичай описують явища екологічної проблематики з точки зору виявлення причин та аналізу того, як ці причини подолати. Натомість Церква завжди і насамперед при обдумуванні цих питань виходила з перспективи антропологічної, людської, наголошуючи на необхідності преображення самої людини і – як наслідок – очищення навколишнього середовища. Яким чином це можливо? Хотілося би дещо докладніше зупинитись на цьому. Папа Іван Павло II в одній з енциклік говорить саме про «повстання природи» проти ставлення людини до землі, зазвичай споживацького та недалекоглядного. Саме тому передусім слід згадати та надалі пам'ятати про «екологію людини». Вирішення цього, на думку понтифіка, врешті призведе до вирішення глобальнішої екологічної проблеми.

Створюючи людину, Господь доручив їй керувати землею та всім, що на ній. Можемо говорити про свого роду здачу в оренду. «Ти порох і до пороху повернешся» – така доля спіткала Адама, а з ним і весь рід людський після гріхопадіння. Людина взяла відповідальність на себе за всю природу з її багатющими ресурсами. Фінансова криза, що з такою силою вдарила по світовій економіці, стала не лише наслідком необдуманого використання природних ресурсів, а також частиною моральної та екологічної кризи, на чому неодноразово наголошував Учительський Уряд Церкви. Тому й виходи зі загальносвітової скрутної економічної кризи слід шукати у вказаних площинах. Світ усе більше заганяє самого себе у безвихідь через ставлення до природи як до звичайного (необмеженого!) ресурсу, через необдумане споживацтво й постійні думки про власне економічне збагачення та ріст. Одначе, не все так зле, як видається на перший погляд, адже у всіх високорозвинених країн діють програми зі збереження природних ресурсів та багатств власної землі, значна частина бюджету виділяється на вирішення існуючих екологічних проблем. Складнішою ситуація є в країнах, що розвиваються, особливо в таких, як Китай, що останніми роками демонструє світові «економічне чудо» та невпинне зростання власного ВВП. Екологи вже давно б'ють на сполох стосовно того, за який кошт відбувається такий стрімкий економічний ріст. Тут очевидною є

ситуація, коли часто невідновлювані природні ресурси споживаються без жодної думки про те, що ж буде завтра та що ми залишимо наступним поколінням.

Справедливо вважається, що сучасний ринок не цінує того, що буде найбільшою цінністю людей через 100-150 років. Вода та інші природні багатства, які ми звикли використовувати, не обмежуючи самих себе, можуть стати (при нинішніх показниках споживацтва) еквівалентом золота. Песимістичніші прогнози кажуть, що війни XXI-XXII століть точитимуться саме за ці природні ресурси, яких зараз ми маємо, здавалося б, удосталь.

В Україні ситуація теж не з кращих, але маємо надію, що світова фінансова криза і в нас призведе до певного переосмислення цінностей, що, у свою чергу, мало би повернути наш народ до трепетного ставлення до природи та цінування її ресурсів. Тому на цій темі слід скрізь і завжди акцентувати. Так, визволившись з-під гніту радянського ярма, наш народ поневолі потрапив у гніт необдуманого споживацтва, реклами та всіх тих інших негативних суспільних явищ, які несе з собою західна цивілізація. Від цього неодноразово застерігав Іван Павло II. Зростання рівня нашого життя ставить перед українським суспільством нові вимоги і виклики, зокрема у тому, щоб гонитва за економічним добробутом не стала для нас перешкодою у віднайдені Царства Небесного і – як наслідок – зневаженням Господньої заповіді піклуватись землею та всім, що на ній. Слід завжди пам'ятати про нашу спільну відповідальність перед Богом за природні багатства. Нині, за даними ВООЗ, наша держава займає 47-е місце з 53 у Європі за кількістю смертей, спричинених забрудненням навколишнього середовища. Понад 150 тисяч смертей у рік – така статистика не може залишити нас байдужими.

Їдучи по міжобласних трасах, часом бачимо написи «Дякуємо за чисті узбіччя». Автору статті доводилось бачити, коли люди у суботній день виходять на толоку, щоб прибрати засмічені території. Ці люди, свідомо очищуючи довкілля від сміття, також очищують і власні душі, показуючи, що є справжніми господарями на дарованій Богом землі. На таких основах солідарності і відповідальності нація зможе жити й розвиватись. Очевидно, згадані кроки, як і багато інших екологічних ініціатив в Україні, є краплею в морі в порівнянні з тим, що робиться, скажімо, у Карпатах внаслідок вирубування дерев на схилах гір тощо. Звісно, що варто і слід думати й розвивати екологічні проекти в межах не лише місцевих, а й загальнонаціональних. Обмеження на вирубування дерев, вивіз порід будівельного призначення тощо, штрафні санкції – цими питаннями, звісно, повинна займатись держава. Зокрема, академік Юрій Туниця, ректор Національного лісотехнічного університету України, на різноманітних конференціях ООН, що присвячені екологічній тематиці, пропонував ухвалити Екологічну Конституцію Землі, де б можна було чітко прописати й вказати межі використання природних ресурсів, встановити наглядову раду, яка б здійснювала контроль над її дотриманням. Адже ресурси планети обмежені, а потреби людини – необмежені. Але й там, де більшість населення визнає себе віруючими (наприклад, на Галичині), відбувається тотальне знищення природних ресурсів, тому цей факт не може залишити байдужим. Звісно, що слід дбати про економічний добробут та ріст, слід виготовляти меблі, будівельні матеріали тощо, але мусимо мислити далекоглядно і пам'ятати про те, що ми залишимо прийдешнім поколінням, тим більше якщо вважаємо себе християнською нацією, яка відповідально ставиться до власних водних, повітряних, ґрунтових та інших ресурсів.

Яку відповідь ми можемо запропонувати глобальній економіко-екологічній кризі? Те, про що століттями говорили Отці Церкви – помірність. Саме помірність допомагає знайти середину між розкішшю та найнеобхіднішим для життя. Коли вдасться впровадити цей принцип у загальносуспільне життя нашого народу, матимемо надію, що уникнемо не лише паводків 2008 року, а й загального духовного зубожіння нації, в якому частково зараз перебуваємо. Пам'ятаймо слова Махатми Ганді: «Ресурсів землі достатньо, щоб задовольнити потреби кожного з нас, але не жадібність». ■

ВЕРНИСЬ НА ДОРОГУ СПАСІННЯ!

Переклад з польської о. Макарія СОЛЮКА, ЧСВВ

Є такі речі, про які люди не люблять говорити, бо вони дуже часто їх дратують, а навіть викликають злість. До таких недолюблюваних тем належить тема гріха. Вона сьогодні не є в моді. Люди про нього не хочуть говорити, а навіть і думати. Попри те, дуже багато гріхів вони все ж допускають. Гріх сьогодні всюди робить велику кар'єру: в пресі, по радіо й телебаченні він є предметом вихваляння. Люди не хочуть думати про відповідальність за нього. А де ж є справедливість?

Проте реальність гріха незаперечна. Христос на те і прийшов у світ, щоб звільнити нас від нього, а з цією метою залишив нам тут на землі чудовий винахід – сповідь.

…Це було у Франції. П'ятнадцять років перед тим хтось запросив священика до хворої жінки. Він пішов і не вернувся. Пошуки не принесли жодного результату. Аж ось через стільки років міліція затримала небезпечного злочинця. Вся преса про це повідомляла. Описувала його «бурхливе» життя, а особливо підкреслила його перший злочин щодо священика, пароха з Авіньйона.

В'язничний капелан упродовж кількох днів намагався схилити того злочинця до сповіді. Та, на жаль, він не хотів з ним розмовляти, ані бачити. Але той спробував ще раз.

– Стоячи перед тобою, в ім'я Христової любові сюди приходжу, бо люблю твою душу.

– Я є великим грішником.

– А я хочу в ім'я Боже уділити тобі розрішення, – сказав священик. Злочинець не витримав і розплакався, а потім розказав про те, що його найбільше мучило.

– Не можу так далі жити. Хочу визнати, що я вбив священика. Одного темного вечора, підступно викликавши його до хворої жінки, в певному місці штовхнув у пропасть. До сьогодні бачу це немов наяву, а воно не дає мені спокою.

В той час священик упав на коліна і мовив:

– О, Боже! Дякую Тобі за стільки милосердя!

– Невже, – каже злочинець, – не засуджуєте мене, отче?

– Ні, брате, бачу над тобою і над собою велику Божу любов. Тим священиком, котрого ти штовхнув у пропасть, був я. Коли падав, зачепився за пень дерева, а вниз покотився якийсь камінь. І від того часу постановив я стати в'язничним капеланом, щоб допомагати найнещасливішим людям.

І так Господь урятував душу злочинця через Таїнство Сповіді. Це, власне, вона дозволила йому вернутися на дорогу спасіння.

Чим є Сповідь? Це є дар милосердного Бога. Це Таїнство, встановлене Христом, щоб допомогти людині, яка вчинила гріх, але хоче віднайти ласку і повернути собі образ дитини Божої. Сповідь – це джерело Христового милосердя, відкритого для всіх, які свій гріх визнають і за нього жалкують. Христос чекає на те одне слово – «Згрішив я!» Кожний із нас знає, що потрібно виконати певні умови, щоб знову ми могли черпати з джерела Божого милосердя. Це мусимо зробити. Тому не легковажмо й не відкладаймо її. Найбільшим нещастям є відкинення Божої ласки, яка приходить через Тайну Сповіді. Господь нам її дає, але ми мусимо простягнути по неї руку.

Один з хлопців в середній школі на запитання катехита про те, як він розуміє ласку Божу, розказав таку історію. Його товариша хотіли виключити зі школи. Та все ж таки знайшовся хтось із друзів, хто за нього заступився. Тому директор залишив його, бо йому сподобалась постава того, що просив. Цей факт показує ласку доброго товариша, а також ласку, отриману від директора.

Подібно є і в наших стосунках з Господом. Божа ласка є набагато кращим даром, ніж ласка людська. Бог зробив для нас щось більше. А доказом цього є хрест Ісуса.

Якщо Господь тобі прощає, то маєш велику ласку! Варто застановитися в той момент, скільки разів Бог тобі простив.

Сьогодні Той добрий Батько чекає на тебе. За хвилину підеш до Сповіді. Пам'ятай, з Ким зустрінешся, і добре до цієї зустрічі приготуйся – і твоя душа напевно «стане білою, як сніг». ■

ПІД ЧАС ЖНИВ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Незвичними були жнива в п'ятдесятому році минулого століття. Зимою майже всі селяни Західної України підписали, відповідно до директив партії, заяви і стали колгоспниками. Влітку в одному селі на Яворівщині після обіду відбулися збори колгоспників.

– З завтрашнього дня починаються жнива. Всі поля, засіяні вами восени озиминою, належать до колгоспу. Тож ви повинні скосити чи вижати жито або пшеницю, пов'язати у снопи і скласти в полукіпки. Потім звеземо їх на тік і зерно здамо державі, – говорив голова колгоспу.

– А нам дістанеться? – запитували жінки.

– Про вас не забудемо. Батько наш товариш Сталін про кожного пам'ятає. Він всіх нас веде до світлого майбутнього – комунізму. Вам заплатять зерном.

Після зборів більшість людей йшли до церкви на вечірню, яку служив о. Василь. Після вечірні отець мав коротку проповідь, пояснюючи притчу про пшеницю і кукіль.

Отець Василь був душею для села. Будучи в неодруженому стані, він повністю віддався душпастирській праці. Коли йому загрожував арешт, люди всього села просили, щоб він підписав православ'я і тим самим міг далі їм служити. Нелегким був вибір для о. Василя Ковальчука. Говорили про нього, що про свій вибір він радився з єпископами, які на цей час вже були ув'язнені за Христову віру. Тому всі богослужіння служив так, як раніше, нічого не змінюючи. Від ранку до вечора до нього приходили люди за різними порадами, а він, як добрий пастир, по-батьківськи всіх вислуховував і не тільки радив, як чинити, але і навчав, щоб вони робили добро.

– Ось в наш час, як ніколи, засіяне пшеницею поле диявол засіває кукілем. Добрий господар, наш Господь Бог, засіяв в наші серця здорове зерно пшениці, тож вирощуймо її як для себе, так і для дітей і внуків. Бо деколи важко розрізнити, де пшениця, а де кукіль. Тому Господь є справедливий, як для праведників так і для грішників. Уповаймо на Бога і на Його милосердя, – закінчував свою проповідь о. Василь.

На другий день з самого ранку літнє сонечко зігрівало зволожену росою землю. Поснідавши, жителі села сім'ями залишали свої хати і йшли в поле на жнива. Говорили вони між собою про те, що тільки під час жнив можна запастися зерном на прожиття та й кормом для худоби.

Іван тільки пробудився вранці, а на думці в нього вже, як би на своїм донедавна власнім полі зрізати колоски, обмолотити і спекти хліб чи паляниці і нагодувати своїх дітей з вирощеного ним жита. Сонце освітило хату, і мати вже будила дітей:

– Вставай, Володимирку, поженеш корову пасти. Тільки не забудь помолитися Богові. Ось на столі паляниця і молоко.

Володимирко на мить піднявся і тут же голову приклонив до подушки. Та мати знову увійшла до хати і почала просити трохи суворіше:

– Володимирку, скільки разів тобі говорити. Як приженеш корову з пасовиська, то в обідню пору ще поспиш собі, а зараз піднімайся...

Володимирко піднявся, а мати почала готувати сніданок. Батько готував серпи, косу і все необхідне. Після сніданку Іван, Настя і троє діточок вирушили в поле. В дома на господарстві залишили дідуся, який мав паралізовані ліву ногу і руку, але все ще ходив по подвір'ю і за всім наглядав, як добрий господар. Адже ж тут кури, поросята та все інше, що було на дворі.

Прийшовши на поле, Іван і Настя перехрестились і почали працю з молитви. Молились і діточки. Найменшу дворічну донечку Катрусю поклали в холодочку і приступили до праці.

Все було як за кріпацьких часів. Вирішили жито жати серпами, щоб потім скосити стерню з травою на пашу корові. Сонце припікало щораз більше. Ось вже з'явилися перші снопи. Цього року, як ніколи, був добрий урожай. Та, на жаль, ніхто не знав, яка буде заплата за жнива. На полі з'явився бригадир на коні, даючи вказівки, строго наказував:

– Не думайте красти з поля зерно чи колоски. Якщо знайдемо в когось колоски, будемо суворо карати. Після обмолоту збіжжя, коли здамо державі відповідні поставки жита і пшениці, згідно з виробленими трудоднями заплатимо вам зерном. А тепер розпишіться, що ви ознайомлені з інструкціями.

Іван підійшов до бригадира і поставив мовчки підпис у графі проти свого прізвища в зошиті. Бригадир поїхав тут же на сусіднє поле.

– Не можна… А чим годувати сім'ю – ніхто не питає, – обурювався Іван.

– В них своє, а в нас своє. Ми сіяли жито, тепер жнемо для кого?

Тут підійшов сусід і на Іванове обурення відповів словами Шевченка:

– «Нам тільки сакля (хата) очі коле:
Чого вона стоїть у вас,
Не нами дана; чом ми вам
Чурек (хліб) же ваш та вам не кинем,
Як тій собаці? Чом ви нам
Платить за сонце не повинні?» («Кавказ»)

Ось тут вся правда давня і сьогоднішня. Вона не змінились. Жаль тільки, що наші діти потрапляють в таке ж рабство. Іване, і це переживемо, тільки Бог дав би ще нам здоров'я, – говорив сусід, виходячи на своє поле.

Літня спека, спрага і важка праця, та нарікань не було. Жнива – час, який кормить протягом року.

Під вечір Іван косив стерню, мати все ще жала буйне жито. Катрусю забавляла старша сестричка, а Миколка помагав жати, а також зносити снопи. Тільки пізно ввечері, наклавши на двоколісний візок стерниці, тягли її до дому для своєї годувальниці корови на зиму.

Мати почала готувати вечерю, а батько, розстеливши рядно у хаті, вибивав із колосків зерно жита, які принесли з собою. Миколка на дворі дивився, чи хто не йде, бо і вночі їздили на конях ястрібки і стерегли, щоб ніхто з поля щось не ніс додому. Вимолотивши колоски, Іван зібрав їх і виніс на гній, закопавши глибоко, щоб сліду не було, а зерно зібрав в мішечок. Це був їхній заробіток.

А на другий день Іван захворів, піднялась температура, тілом заволоділа слабість. Мабуть, цілоденна праця в полі під гарячим сонцем, а можливо, холодна вода в той час, коли розігрівся, положили його в постелю.

– Ідіть в поле без мене. Микола нехай візьме косу, бо стерню потрібно скосити, – говорив з жалем Іван до дружини. – Нехай Бог вам допомагає.

Після сніданку мати з дітьми знову пішла в поле. Сонце пекло, як і вчора. Тільки більше хмарок було на небі і вітерець прохолодний повівав. Мати спокійно жала, але думками не покидала Івана, і просила в Бога для нього здоров'я. Миколка також старався, працював, як кажуть, в поті чола. Він надіявся, що батькові полегшає і він знову вийде в поле.

Ястрібки на конях об'їжджали всі поля і наглядали, щоб люди не зжинали колосків. А бригадир вже всім оголосив, що вчора впіймали Петра Мацька і будуть його судити. Тому знову застерігав, щоб ніхто нічого з поля не брав додому.

Ввечері, знов візочком, возили додому стерню, яку скосив Миколка, і в ній сховані колоски. Він був радий, коли батько в дома його хвалив, кажучи:

– Праця нікому не зашкодить. Але ти старайся добре в школі навчатися, щоб потім більше працювати розумово, а тепер помагай нам. Мені полегшає, і я піду в поле.

В кінці тижня по хатах ходили бригадир, дільничний міліціонер, уповноважений з району і перевіряли, що хто приніс з поля. На щастя, Анастасія знала наперед, що будуть ходити з перевіркою, тому постаралася все, що з поля принесли, сховати. Але і тут знайшли дошки, що приніс сусід, щоб зробити стіл до хати. Але найбільше прискіпувалися за книжки довоєнного видання.

– Ці буржуазні націоналістичні книжки вам треба знищити. Тепер є наша радянська література, – говорив уповноважений з району, додаючи: – Дітей виховуйте у дусі комунізму – і будете в нас у пошані.

Іван мовчав, знаючи, що пояснювати щось недоречно. Непрошені гості пішли до сусідів, залишивши їх.

На другий день вже було відомо, в кого знайшли колоски, снопи, зерно, сіно, солому. Все це вважали за крадене і винних подали в суд. Ходили чутки по селу, що одній жінці дорікав парторг:

– Як це так, ходите до церкви, молитви відмовляєте, а заодно крадете колгоспне добро? Де ваш Бог?

– Скажіть мені, що я маю їсти дати дітям? Навіть наш священик говорить, що це не крадіж, а беремо своє зі свого поля, щоб якось прожити, – відповіла йому на це жінка.

А через деякий час у районній газеті написали невелику статтю, що священнослужитель з села Нагачева, Василь Ковальчук, закликає свою паству обкрадати колгоспне добро. Людям він пояснює, що це не є гріхом.

Після цього отця Василя викликали в прокуратуру і почали допитувати:

– Нам дивно, як ви могли так низько впасти, що своїм прихожанам у сповіді дозволяєте красти збіжжя з колгоспних полів.

Отець хворів на горло і тому говорив тихим голосом, але спокійно:

– Свята сповідь є таємницею, і про неї мене більше нічого не запитуйте, бо я відповідати не буду. У Божих заповідях сказано однозначно: «Не кради». Як я міг щось сказати протилежне цій заповіді?

– Але люди кажуть інше.

– Якщо в селі знайдете людей, яким я дозволяю красти, і вони засвідчать про це, тоді...

– Признайтесь чесно, чи ви говорили, що з колгоспного поля можна брати, як зі свого, і це не є крадіжкою?

– Інша річ, коли людина важко працює на цьому ж полі і візьме цей колосок, розітре зерно і спече паляницю, щоб підкормитися і знову йти в поле працювати. Поставте себе на їхнє місце!

– Як ви зі мною розмовляєте, я представник радянської влади? – говорив сердито прокурор.

– Але я говорю вам як священник, що у Мойсеєвім законі було записано: «Не зав'язуй рота волові, який молотить». Про це і апостол Павло говорить: «Чи Бог турбується про волів? Чи може ради нас говорить?» (І Кор. 9,9). Ось хто порушує закон Божий. В цьому випадку я буду захищати людей і за них готовий навіть постраждати. А щодо крадіжок, то я навіть дітям наказую, що це тяжкий гріх і не можна цього допускати.

– І тут ви порушуєте державний закон. У нас школа відокремлена від Церкви, тож хто дав вам право навчати дітей? Нам відомо, що ви ходили на ставок, де діти купалися, і там їх агітували, щоб вони ходили до вашої церкви, що недопустимо.

– Це правда що я деколи іду на ставок відпочивати. Коли діти йдуть до мене, то я не маю права їх відганяти. Сам Христос говорив до своїх учнів: «Пустіть дітей! Не бороніть їм приходити до мене, бо таких є царство небесне» (Мт. 19,14). То чому я повинен забороняти їм і цуратися дітей? Я їх навчаю тільки добра. До речі, ваш Ленін любив дітей.

– Чому Ленін є наш, він і для вас невмирущий вождь, – сердито говорив прокурор, щось пишучи в паперах.

– Ленін боровся проти релігії, а я священик.

– Нам відомо, що ви на богослуженнях згадуєте Папу Римського. Чому? Коли позбавитесь уніятства?

– Це вже нехай вас не обходить. За Службу Божу я відповідаю перед Богом і я служу так, як мені сумління підказує, – знову відповідав спокійним тихим голосом отець.

– Ми маємо всі підстави, щоб вас арештувати, незважаючи на те, що ви хворієте. «Понятно?» Можете іти.

Отця Василя не арештували тільки через його великий моральний авторитет в селі Нагачеві, у навколишніх селах і у всьому районі.

Після жнив обмолочували збіжжя. Зранку до вечора була в русі молотарка. Зупинялась тоді, коли виходив з ладу паровий локомотив або ламалась сама машина.

На червоних плакатах були написані гасла такого змісту: «Слава вождю... Хай живе компартія... Обмолотимо без втрат... Здамо державі...». Не обійшлося без агітаторів і лекторів, які читали лекції на атеїстичні теми під час коротких відпочинків.

З самого ранку по хатах ходив бригадир і записував, хто має до якої роботи йти.

– Іван нехай йде скиртувати, а Миколка буде з волокушою коня водити, щоб солому витягувати на скирту.

Миколка був радий, що вже може працювати зі всіма, незважаючи на те, що йому минув чотирнадцятий рік. Мати заздалегідь понашивала мішечків до піджака і штанів. Він непомітно набирав пшениці біля молотарки в кишені, а потім пересипав у мішечки. Коли додому приходив на обід, то мати радо приймала цей крадений заробіток. На тоці також були наглядачі, які дивились,

чи ніхто нічого не взяв, і якщо помічали – то тут же відбирали і записували.

У неділю церква була переповнена людьми. Знеможений о. Василь говорив тихим голосом проповідь про те, як Христос нагодував п'ять тисяч народу п'ятьма хлібами. Високий ростом, широкими плечами, з благородними рисами обличчя, він виглядав пригніченим. Парафіяни знали, що його викликали до району і погрожували, та отець про те не згадував, а, навпаки, наказував, щоб люди не тратили надії на краще.

– Бог нагодував зголоднілих людей у пустелі, тим більше вас Він не залишить, адже ж ваша праця вимагає відповідної заплати. Не забувайте про молитву. Помагайте один одному в братній любові. Моліться і за мене, немічного душею і тілом.

Через декілька днів, одного погідного дня, о. Василь, прийшовши на став і, сівши на колоду, задумався над правдами вічними. До нього підійшли дівчата, сіли біля нього, а через деякий час запитали:

– Прошу отця, чому ви такі сумні, захворіли чи щось болить у вас?

– Все добре, тільки серденько моє болить за вас, діти, і за всіх дітей, бо у вас хочуть забрати найбільший дар – віру в правдивого Бога, а без Бога не можна бути щасливими...

Дівчата, почувши це, залишили отця і побігли на луг. Тут же назбирали найгарніших квіточок і піднесли отцеві.

– Прийміть від нас ці квіточки. Наша бабуся завжди говорить, що квіти приносять радість. Тож більше не будете сумувати.

Отець взяв квіточки від дітей, обняв їх і поцілував, а з очей потекли сльози, коли він їх благословив.

Минуло літо, настала осінь. Як передбачували, так і сталось. Люди залишились без хліба, який можна було купити тільки у районних містечках, вистоюючи в довжелезних чергах. На руки продавали по дві хлібини. Черги навіть зимою займали вже вдосвіта. У Львові селян, які їздили за покупками хліба, називали парашутистами. Болюче це згадувати, коли мати вставала вночі зі своєю дитиною, щоб зайняти чергу і купити не дві хлібини, а вже чотири. Ці події болюче переживав о. Василь. Він завжди кожного заспокоював добрим словом і молитвою, за що влада намагалася зробити його ворогом народу.

У Івана і Анастасії через рік народився хлопчик. Коли понесли дитину до церкви, щоб охрестити, то не могли вибрати, яким іменем його наректи.

Назвіть його Василем, так як я називаюсь. Можливо, колись стане василіянином.

Батько і мати дали згоду, і тут же отець Василь охрестив восьму дитину побожних батьків. На щастя, слова пароха сповнились. Хлопчик виріс і став-таки отцем василіянином.

На отця Василя завжди писали доноси. Він, як кажуть, багато терпів як від чужих, так і від своїх, але ніколи не нарікав на своє священство і на целібат. Родиною для нього була вся парафія.

Були знову жнива у сімдесятих роках. До о. Василя підійшов уповноважений у справах релігії, даючи йому настанови:

– Настала гаряча пора жнив. Люди повинні працювати в полі. Згідно з рішенням нашого уряду, богослужіння на час жнив відміняються. Ось вам лист до вашого відома.

– Але ж Церква відокремлена від держави, – несміливо відповів отець.

– Не філософствуйте, якщо хочете працювати тут, у селі. Розпишіться, що ви отримали листа.

При невеликій кількості людей, у неділю вдосвіта, о. Василь Ковальчук відслужив останню службу Божу, після якої внаслідок інфаркту раптово помер на 65-му році свого життя, залишивши за собою добру пам'ять порядного пастиря свого стада, якого ніколи не залишав. На похорон прийшли всі з села, хто зміг прийти. Були також люди зі сусідніх сіл.

Одна старенька жінка після похорону висловила свою думку, сказавши:

– Такого отця в нас, мабуть, вже більше не буде. Це був священик від Бога.

...На жаль, зараз у цьому селі існує дві конфесії, та вони однозначно шанують свого колишнього душпастиря, який засвідчив вірність Богові своїм ревним служінням і своїм священичим життям.

Дорогий, читачу, коли прочитаєш цей допис, помолись, щоб усі були як одно, щоб було одне стадо і один пастир не тільки у селі Нагачів, але також в Україні і по всьому світу. ■

БАЛАДА ПРО КОМІСІЮ У ЦЕРКВІ

о. Доротей ШИМЧІЙ, ЧСВВ

Я знав одного чоловіка,
Що довго в Україні жив.
Той чоловік на власній шкурі
Бувальщину ту пережив.

На прізвище – Габрусевич,
І працював у Львові він,
Але опісля опинився
Аж у далекій Парані.

Це ботаніки професор,
Чоловік він добрий, щирий,
Чесний, а тому це слово
Справді гідне є довіри!

Він розказував: «Совіти
На весь світ явно брехали,
Що в нас голоду немає,
Що церквам свободу дали.

Мовляв, комісію пришліть,
Яка сама б усе збагнула,
А вже тоді про нас пишіть.
І ось комісія прибула.

Від уряду представники
Гостей самі ж вітають радо,
Дають ще й змогу тут-таки
Обрати місце для оглядин.

Вже й храми обрано аж три,
Щоб там на богослужбі бути,
В яких би гості з чужини
Свободу мали би відчути.
Ведуть до першої церковці,
Широко двері відчиняють.
А що ж за ними бачать гості?
Чому спокійно споглядають?

Де вчора лиш був склад сміття –
Сьогодні прибрано, охайно,
І Служба служиться свята,
Звучить молитва життєдайна.

Чудовий хор співа всілякі
Прадавні гимни літургійні,
І навіть батюшка й диякон
У тон співають мелодійно.

По церкві вештаються нишком
Жінки, похилі вже від віку.
Поклони б'ють, скрізь ліплять свічки,
І моляться до святих лику.

Тоді комісія звітує,
Що просто в захваті від всього,
Що душу та краса лікує –
Краса в свобіднім храмі Бога.

І, як домовились раніше,
Ідуть до другого собору,
А в ньому, мабуть, ще гарніше
(Хоч вчора був то склад-комора).

І знову хор, отець, диякон
В молитві рвуться аж під хмари.
А бабусі свічки все ліплять,
Й поклонів чути знов удари.

І в третій храм «на перевірку»
комісія іде востаннє
І бачить все те саме, тільки…
Дещо відбулось поза планом.

Якась бабуся у задищі
вбігає в церкву – бо спізнилась.
Все ясно! Всюди – ті ж обличчя!
Ось так акторів гра скінчилась».

ПОДЯКИ

Вже з давніх давен склалося, що кожна людина має свого заступника чи покровителя, до котрого постійно звертається, просячи допомоги. І, звичайно, коли через молитви отримує те про що просить, готова розповісти кожному, щоби ще більше прославити ім'я святого.

Моїм особливим заступником є св. Антоній Падевський. До нього звертаюся у всіх життєвих труднощах. Напевно, знаємо про св. Антонія, як про того, хто допомагає віднаходити загублені речі. Тому хочу подякувати святому за отримані ласки і розповісти про те, що трапилося у нашій сім'ї. Минулого року в січні моя мама загубила свою обручку, обшукавши все помешкання й місце праці, не знаходила її. Я, почувши про те, постановила, що буду постійно молитися до св. Антонія і дала обітницю, що, якщо вона знайдеться, то обов'язково ще більше поширюватиму ім'я святого та подякую через часопис «Місіонар». І наприкінці року в грудні обручка чудом знайшлася. Я дуже тішилася й дякувала святому, а також пам'ятала, що повинна написати в часопис, але через щоденні клопоти важко було знайти час і постійно відкладала цю справу. Проте згодом зрозуміла, що з таким жартувати не можна, бо за кілька днів загубилася одна дуже важлива річ з щоденного побуту, а рівно за тиждень, прокинувшись зранку, в доньки на вушку був лише один кульчик. Обшукавши всю кімнату, не могли знайти другий, загублений. Тоді подумала, що є ще один дуже чудовий вияв побожності до святого під назвою «Хліб Святого Антонія», який походить ще з XIII ст. Це чудо стало тоді джерелом багатьох ласк і великою допомогою бідним і нужденним. Згідно з найдавнішими описами, коли будували велику базиліку, дівчинка з Падуї впала у бочку з водою і втопилася. Згорьована мати покликала св. Антонія на допомогу і пообіцяла, що пожертвує пшеницю для вбогих, вагою з її дитину, якщо вона повернеться до життя. Поки мати молилася, дитина прокинулась. Власне, це чудо і започаткувало побожну практику давати милостиню бідним як проханння або подяку за отримані ласки через заступництво св. Антонія.

І в цей день я постановила, що занесу хліба й інших продуктів одній досить вбогій сім'ї, яка мешкає в нашому місті. Коли було покладене все необхідне і вже збиралася виходити з дому, побачила, що на підлозі щось виблискує. Це, звичайно, був загублений кульчик. Я почувалася надзвичайно щасливою і, йшовши по дорозі з пакуночком хліба до тієї оселі, ледве стримувала сльози радості, а ще більше зраділа, коли наступного дня зранку побачила на тому місці, де проходила по кілька разів на день, лежала моя загублена річ з щоденного вжитку.

Проаналізувавши все, що трапилося, зрозуміла, що буду ще більше прославляти ім'я св. Антонія і, звичайно, з Богом жартувати не можна, бо коли складаємо якусь обітницю, повинні негайно її виконувати, якщо Всемилостивий Господь вислуховує наші молитви за посередництвом святих, яких Він нам дає.

З історії життя святого довідуємося про те, що він кожного дня закривався у своїй келії і св. Бонавентура завжди чув біля години третьої пополудні, як св. Антоній з кимось говорить при зачинених дверях. Одного разу, не витримавши, поглянув через дірочку від ключа та побачив, що Він клячить під хрестом, а на Його руках лежить Дитятко Ісус, і чує як Ісус говорить: «Зроблю тебе славним на цілій кулі земній, і хто буде Мене просити в ім'я твоє, – все сповню».

Надзвичайно вдячна Богу за отримані ласки через заступництво св. Антонія.

м. Жовква

Складаю щиру подяку Господу Богу за отриману ласку.

Я з дочкою молилася до Господа Бога, до Матері Божої, до св. Йосифа, до Юди-Тадея за місце праці для дочки. Наші молитви були почуті. Після закінчення медучилища моя дочка швидко і без всяких проблем отримала місце праці.

Марія,
с. Грушів, Дрогобицький р-н, Львівська обл.

КРОСВОРД «СВЯТІ ВЕРЕСНЯ»

(Три крапки замініть словом із пісень чи акафісту до Пресвятої Богородиці)

Підготувала Леся ШТИКАЛО

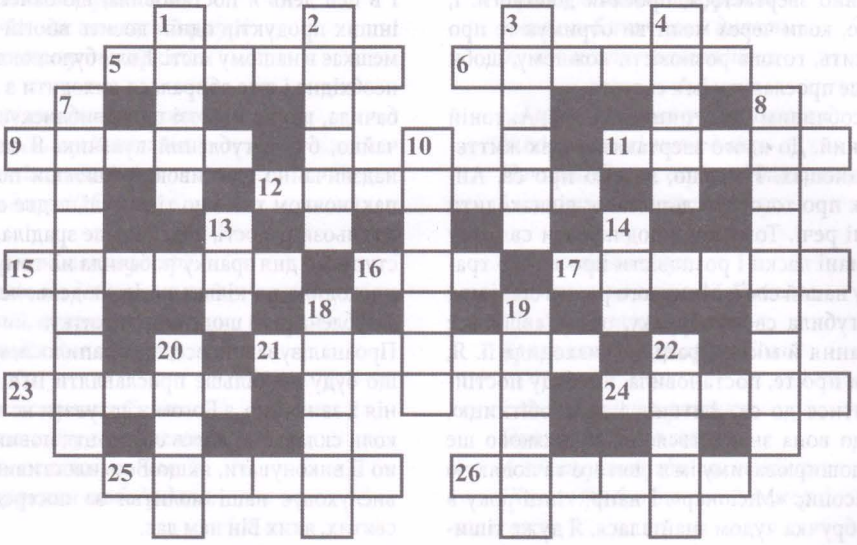

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Одна з рис, характерна святим. 6. Святий, котрого називали Стовпником. 9. Високе призначення, відповідальна роль. 11. ... найкраща буде ніщо в порівнянні з багатством милосердя Твого. 12. Столиця і найбільше місто Португалії, покровителем котрого є святий Адріан. 15. ... Блажейовський – автор вишитої ікони святої Наталії. 16. Вдарив в гусли Псалмоспівець, плеснув Левій і Єсей, бо Марія отворила тихий … для всіх людей. 17. Радуйся, бо Ти ... зродила пречудне. 21. Радуйся, бо через Тебе ... засяє. 23. Святий, котрого назвали «світильником світу і прикладом для монахів», помер у 440 р., проживши 100 літ. 24. ... ласка є конечно потрібна до спасіння. 25. Ти в любові нам сонце ясне, Нею повне серце красне, Ти нам місяць і зірниця: бо вся чиста Ти ... . 26. Святе Письмо.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Вірш отця Павла Штокалка «Мученица ... і її три доньки». 2. Засіяла днесь зірниця, тішся роде весь. Звістить вона близький ... Бога із небес. 3. Помічник єпископа і священика. 4. У городі Римі, у вдови Софії, три донечки були, мов квіти лелії. Три донечки гарні, як зорі на небі для вдови потіха і ... в потребі. 7. Родинне місто святих Наталії та Адріана. 8. Родилась чиста Діва Невіста, Святе дитятко, як ... із небес. 10. «Блажен ти, дорогий муже мій, що увірував у Христа, бо придбав безцінне багатство. Не шкодуй за земним ні краси, ні молодості, ні багатства. Все земне прах і тління. Богу угодна тільки віра і добрі діла, віра в Ісуса Христа – нагорода небес» автор слів свята ... . 13. Період, докорінно відмінний від попереднього. 14. Адам і ... от клятви разрішаються, же родися Матер Бога утішаються. 18. Красна Лелія, Пречиста Марія, народженна ... . 19. Європейська держава, де поховані святі Наталія та Адріан. 20. Назва пісні на різдво Пречистої Діви Марії «В Назареті зацвіла ...» отця І. Дуцька. 22. Перша доня Віра в Хрещенні названа, була цілим серцем Господу віддана. Друга – ... святе ім'я мала, бо всі сподівання в Ісусі поклала. Третя – Любов звалась, бо вогонь любові горів безнастанно з її діл і мови.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за липень-серпень 2011 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5.Проповідник. 8.Слово. 9.Голос. 10.Серце. 13.Послух. 15.Пророк. 16.Час. 17.Сіль. 18.Сила. 19. Дім. 20.Світло. 21.Камінь. 25.Марко. 27.Ангел. 28.Честь. 29.Воскресіння.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1.Трава. 2.Ковчег. 3.Вінець. 4.Симон. 6.Благословення. 7.Доброчинність. 11.Будівля. 12.Приклад. 14.Надія. 22.Манера. 23.Окраса. 24.Нерон. 26.Зерно.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Едит Штайн
ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ.
– Жовква: Місіонер, 2011. – 240 с.

Видання ознайомлює українського читача із засадничим твором, на якому ґрунтується розуміння філософії Едит Штайн. Завдяки цій праці ім'я Едит Штайн вписане поряд із визначними представниками філософського напрямку феноменології. «Вступ до філософії» висвітлює також наукову позицію авторки, що різнилася від феноменологічної позиції її вчителя Е. Гусерля.

Едит Штайн
БУДОВА ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИ.
– Жовква: Місіонер, 2011. – 240 с.

Людина є вільною і завдяки своїй духовності відповідальна за своє життя. Це ціль, до якої спрямована книга Едит Штайн про будову людської особи. Авторка досліджує людину, як матеріальне тіло і як духовну особу – спільнотну і культурну істоту та шукача Бога.

Йосиф Рацінґер – Венедикт XVI
ІСУС З НАЗАРЕТУ.
Книга друга.
Від в'їзду в Єрусалим до Воскресіння.
– Жовква: Місіонер, 2011. – 384 с.

«Ісус з Назарету» Йосифа Рацінґера (Папи Венедикта XVI) – своєрідний підсумок довголітніх досліджень основного питання: «Хто такий Ісус з Назарету, і що ми можемо про Нього знати? Просто людина? Син Божий? Хто Він є насправді?» Відповідь на ці запитання тісно пов'язана з християнською вірою.
Це друга частина задуманого автором глибокого дослідження і охоплює період від в'їзду в Єрусалим до Воскресіння.
Для учених-богословів, духовенства та широкого кола читачів.

Гайнц Шюрман
ДУХ ЖИТТЄДАЙНИЙ
– Жовква: Місіонер, 2011. – 112 с.

У книжці розглядається класичний християнський досвід молитви, викладено попередній погляд на очікуване спасіння. Автор висвітлює, якою любов'ю ми повинні горіти, щоб мати право йти за Тим, хто дарує нам спасіння і вічне щастя.
Для читача, який шукає ключ до пізнання вічних істин через вивчення Святого Письма.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

ПРОВІНЦІЯ
НАЙСВЯТІШОГО
СПАСИТЕЛЯ
ОТЦІВ ВАСИЛІЯН
В УКРАЇНІ

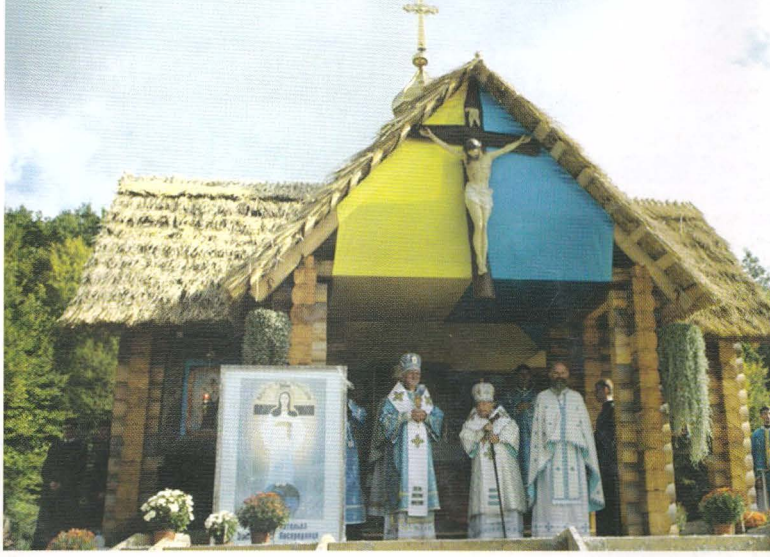

XVI МІЖНАРОДНА ПРОЩА ВЕРВИЦІ
ЗА ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ – 2011

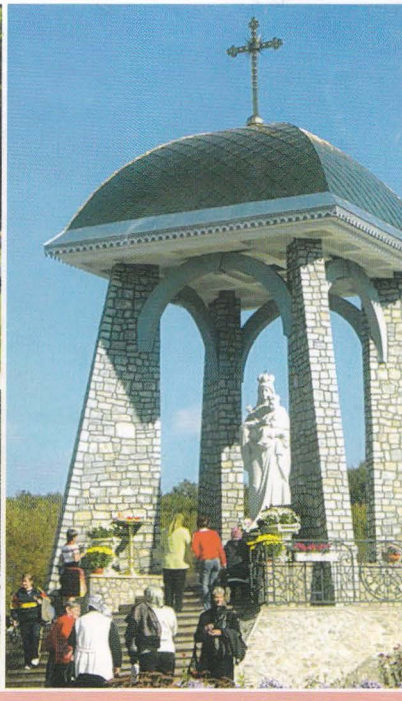

1-2 жовтня

МОНАСТИР УСПЕННЯ МАТЕРІ БОЖОЇ

с. Погоня, Тисменицький район
77400, Івано-Франківська область

Телефон: 067 344 35 52